

Рік XVIII. Нью Йорк, Четвер, 17-го Лютого 1910. Число 7

Vol. XVIII. New York, N. Y. Thursday, February 17, 1910. No. 7.

Сумне народне свято.

В семилітню річницю смерті незабутого просвітителя і добродія американської Руси-України,

о. А. БОНЧЕВСЬКОГО,

помершого дня 25-го січня 1907-го року.

старцем Нью Йорського Місійного Кружка та при співучасті гр.-катол. парох. громади в Ансонії, Конн.

відбудуться на днях 21-го і 22-го с. м.

поминальні Богослуження

в слідуючому порядку:

Дня 21-го с. м. о год. 8-ій з вечора нарастас і проповідь в церкві св. Ап. Петра і Павла, Ансонія, Конн.,

дня 22-го с. м. о год. 10-ій з раня в тій самій церкві Соборна Служба Божа, а опісля (при сприяючій погоді) звиджене могили Покійного.

Незабутної пам'яті Покійник, се була стать найясніша у нашому житю на чужині, се чоловік, який положив незабуті віколи заслуги для нашого життя, для нашого розвою на чужині. Він був довголітнім председателем і секретарем Р. Н. Союзу в найтяжших його початках, був першим організатором нашої церкви в Америці, першим ансонійським парохом, першим просвітителем Ам. Руси, для якої серед невтомимої, напруженої праці положив передчасно своє неоцінене життя. І тому не суміє хибувати ні одного Русина, який в сі сумні роковини, після можності, не явив би ся віддати поклін порокам незабутого Добродія Американської Руси.

Подаючи се до відома загалу запрошує на се сумне народне свято усіх знайомих, прихильників і приятелів Покійного

Нью Йорський Місійний Кружок

о. Н. Підгорецький, предс.
о. Ст. Макара, секр.

о. Й. Чаплинський, з. предс.
о. Д. Добротвір, кас.

Приїзд угро-руського Єпископа в Америку.

Депутація 5 св'ященників угро-руських у нашого Владика.

Наслідки Конгресу в Джагвиставі.

Велика радість запанувала поміж Русинами і то так Угросуруськими як і Галицькими на вість, подану „Амер. Русск. Вестником“ про приїзд Угро-Руського Владика до Америки. Для угр. Русинів вість ся була великою радістю, бо вони наїлися ся, що з тим приїздом будуть мати свого Єпископа, а для Русинів з Галичини було се також радістю, бо гадали, що вже устануть всі нещасні межусобиці а такі чесні люди як Жаткович, Угрин і прочі перестануть очернювати підло і несовістно нашого Владика. Тішили ся, що Русини з Галичини, бо знали, що коли прийде Єпископ з Угорщини, який більше як певно не буде ніколи щирий Русин, який свій бідний нарід на чужині підвигнув-би, але буде чистий Мадяр, і коли той возьме добре в свої руки народ, тоді доперва народови отворять ся очі, та сей туманений угро-руський народ під обухом навчить ся доперва оцінити нашого Владика. Тоді доперва отворять ся очі всім тим, що вірили або вірять таким як Жаткович, Н. Чопей, Лавришин і прочі.

Але на жаль, ми дуже завели ся. Показало ся, що се не Найсвятійша Столиця іменувала нового Єпископа для Угро-Русинів в Америці — але той сам правдомовний „Вістник“, котрий від приїзду Еп. Ортинського з засади що року перед конвенцією все вибирає, іменує, а навіть малює портрети завісиди нових угр. руських єпископів для Америки. Та ціла компанія, котра веде безбожну і св'ятою церквою прокляту борбу проти правної своєї духовної власті а всути річі і против свого народа, використовуючи щиро руське серце, а при тім твердо віруючи в темноту свого народа, постановила здає ся систематично, з кожним зближаючим ся новим роком, крім желань присилати все і іменоване нового Еп. для Америки. Они вірять в то, що коли скажуть своему народови в день що власне с ніч, то сей добродушний нарід повторить, хотайби і десять разів переконав ся, що то не правда. А даліше знають они і то, що коли угро-руський нарід буде мав даліше таких чесних просвітителів, то той нарід лишиться темний ще десятки літ, а тим самим буде можна і на даліше присилати що року іменованя і пікчери нового Єпископа. З того ясна конклюдія, що правдивий, будучий угро-руський Єпископ — если коли такий взагалі і буде — може се сьміло гойдатись в колісці поволеньки виховуватись, учить ся і придбати принайменше хоть з п'ять докторатів, бо тут же його тяжка праця та важкі розправи з усякими філософами, догматистами і народолюбцями, як о. Н. Чопей, Жаткович і инші. Нечесною і підлою дорогою — як лайкою, очерненням і клеветою на Еп. Ортинського і на наш цілий галицький нарід, ніхто не зробив і не зробить нічого доброго, противно підколює честь і видає свідомство убожества угро-руському народови — що таких боляків з поміж себе не викине; такою підлою роботою, не то щоб приєпішувано прихід свого угр. рус. Єпископа, але противно, всяку правду і надію в тім напрямі самі провідники уларемняють.

Тепер пише сам славний „Вістник“: новоіменованний угро-руський Єпископ, зрік ся того достоїнства.

Розуміє ся! Чи-ж треба йому іти тут між таке безголове, яке панує в таборі провідників угро-руського

народа?! Він певний того, що коли вони таким підлим орудієм воюють на чужій землі, між чужим народом — проти брата свого з Галичини, проти Владика Ортинського, то вони з'уміють і піchnуть таке саме і проти нього, коли-б так він схотів з своїм приїздом відобрати єпископську власть тій чесній компанії, яка собі її протьмом хоче присвоїти!

Що до того приїзду нового угро-руського Владика, то лише скажу, що знаю з найвищих кругів, церковної власті Австрії, що та вся писанина була неправдою, що се була лиш качка мадярських часописів, за якими повторили її може і несьвідомо старокраєві угро-руські часописи „Неділя“ і „Наука“, а за ними подав сю вість вже як найпевнішу — та ще і свого повно додав начі правдомовний Вістник. Знаю і то, що самі провідники не вірили в се, що писали в Вестнику, а писали лиш тому, щоб нарід видів хоть їх „щару“ — (читай „фарисейську“) волю, коли нема позитивної праці, так духовного як і цивільного Екзекутивного Комітету.

Але на їх щастє один з тих чесних компаністів ковтнув доброї палюнки і як етій видумав нове крутарство: скликав всіх „біскупів“ свого табору і они порішили скликати конгрес угр.-рус. фарностей. За головну причину скликання — має розуміти ся крім иньших біжучих справ, подано наради в справі приїзду угр.-рус. Владика, знаючи, що тим найкорше заманять нарід. Щоби добре вдав ся той конгрес — мимо заявленя народови о мнимім приїзді угр.-рус. Еп., вислали вони ще депутацію до нашого Преосв. Владика, Кир Сотера Ортинського, зложену з 5 св'ященників, здасть ся лишень по се, щоби ті назирали нового матеріялу до підбуржуючих бесід на конгресі.

Депутація складала ся з оо. Лавришина, Миршая, Кубека, Р. Маргакя, і Н. Чопея. Ті Веч. отці прийшли просити нашого Преосв. Владика, щоби він поміг їм виснати в Римі іменоване нового угр.-рус. Єпископа. Наш Преосв. Владика, звісний з свого щирого і доброго серця, не лише як чоловік, але й як Владика для своїх підданих просячих о якусь раду, прийняв їх вічливо.

Коли булоб се правдою, що „Вістник“ пише про нашого Владика: „Не примиримий ворог угр.-рус. народа; чоловік незгоди, баламутства, чоловік жадний маєтків угр.-рус. народа, чоловік засліплений старокраєвим українством і т. д., словом, чоловік негідний так високого і поважного достоїнства в Церковній гієрархії“, то хіба певно зараз по кількох словах Єпископ певинен би був нагнати на сто вітрів таку депутацію, в котрій склад входили люди, як Лавр. і Н. Чопей, тайні і явні вороги його особи. А однак Владика прийняв їх в свою хату. F 27

Владика прийняв в своїй хаті того чоловіка, що продавав свого Єпископа наче Юда Іскаріот, продавав за 300 дол. що аж сам ворог злякав ся сего страшного діла. Владика прийняв того чоловіка, котрий одного дня складав присягу вірності, а другого дня сейчас зломив її. Приняв у себе того самого чоловіка, що втив і таку штуку, що одного тижня сповідав ся і причащав ся у Преосв. Владика, а сейчас на другу неділю поїхав до Glen Lyon, Pa. на вечірню, і там в підлий спосіб мало не через ціле казанє обчернював нашого Владика і наш нарід. Приняв чоловіка позаваненого всякої честі і гідности, чоловіка увавшого морально, перевертня, який збезчестив цілий наш нарід, наше духовенство і нашу св'яту Церков на чужій землі, перед чужим народом. З християнською любовію прийняв його у себе наш Владика. А говорив наш Владика з таким чоловіком тільки зі

(Продовженє на стор. 4-ій стор.)

Ві доз ва

до всіх Зп. Секретарів і Організаторів відділів Р. Н. Союзу.

Звертаємо отсим увагу пп. Секретарів, щоби не присилали декларацій без виповнення свідомства лікарського, яке знаходить ся на другій стороні декларації, позаяк такі не будуть прийняті.

Рівнож при виповнюваню декларацій просимо на те уважати, щоби на декларації було подано на яке посмертне член хоче належати, кілько має він і його жена літ, імя жени або якого иншого члена родини, після того, кому член записав посмертне.

Член, котрий не вміє писати, має зробити на декларації пером знак хреста, уміючий писати має підписати ся власноручно на обох сторонах декларації.

Місячні справоздання т. є. друки на жовтих картках, як також адреси нових членів прошу виповнювати і присилати враз з деклараціями і розметом.

Від Головного Уряду Р. Народного Союзу.

Д. Напітула, гол. предс.

Т. Лавовський, гол. рек. секр.

Справозданє касове

„Рус. Нар. Союзу“ за місяць Грудень 1909 р.

Від.	Місцевість	\$	п.	Від.	Місцевість	\$	п.
1	Shamokin, Pa.	306	60	104	Perth Amboy, N. J.	89	90
2	Mont Carmel, Pa.	56	05	105	Nicetown, Pa.	13	23
3	Olyphant, Pa.	226	55	106	Chicago, Ill.	91	51
4	Jersey City, N. J.	52	95	107	Sayre, Pa.	44	95
5	Mt. Carmel, Pa.	77	95	108	New York, N. Y.	76	95
6	Brownsville, Pa.	97	85	109	Ellsworth, Pa.	39	20
7	McAdoo, Pa.	141	65	110	Leetsdale, Pa.	30	40
8	Elmira, Heights, N. Y.	46	70	111	Allegheny, Pa.	8	45
9	St. Clair, Pa.	109	60	113	New Florence, Pa.	42	35
10	Ansonia, Conn.	101	00	114	Dunmore, Pa.	45	04
11	Waterbury, Conn.	30	40	115	New Philadelphia Pa.	30	45
12	Yonkers, N. Y.	99	55	116	Chisholm, Minn.	15	50
13	Troy, N. Y.	24	28	117	New York, N. Y.	38	60
14	St. Louis, Mo.	100	45	118	Pittsburg, Pa.	14	20
15	Buffalo, N. Y.	41	35	119	Latrobe, Pa.	50	65
16	Lansford, Pa.	209	95	120	Spangler, Pa.	51	95
17	West Pawlet, Vt.	39	60	121	Trenton, N. J.	144	45
18	Seymour Conn.	25	70	122	Trenton, N. J.	59	15
19	Priceburg, Pa.	76	38	123	Scranton, Pa.	216	45
20	Jessup, Pa.	60	00	124	Orinrod, Pa.	47	75
21	Mayfield, Pa.	13	30	125	Chicago, Ill.	—	—
22	Manown, Pa.	2	85	126	Beaver Dale, Pa.	37	05
23	Homestead, Pa.	45	40	127	Buffalo, N. Y.	43	50
24	Shamokin, Pa.	16	70	128	Lorain, O.	17	25
25	Trauger, Pa.	57	40	129	Sykesville, Pa.	45	60
26	Belle Vernon, Pa.	31	65	130	Pittsburg, Pa.	23	84
27	Glen Lyon, Pa.	61	90	131	Buffalo, N. Y.	5	85
28	Mahanoy Plane, Pa.	177	07	132	McKeesport, Pa.	35	20
29	Rhone, Pa.	45	05	133	Newark, N. J.	28	40
30	Breslau, Pa.	87	95	134	Ernest, Pa.	41	00
31	Eleanor, Pa.	36	10	135	Smoke Run, Pa.	152	00
32	Trauger, Pa.	50	90	136	Carnegie, Pa.	23	50
33	Northampton, Pa.	267	13	137	West Seneca, N.Y.	10	45
34	Old Forge, Pa.	35	45	138	Philadelphia, Pa.	9	40
35	Whitney, Pa.	50	77	139	Oil City, Pa.	34	49
36	Scottsdale, Pa.	44	40	140	Youngstown, O.	84	80
37	Chisholm, Minn.	62	30	141	Little Falls, N. Y.	29	25
38	Auburn, N. Y.	88	10	142	Elisabeth, N. J.	40	81
39	Syracuse, N. Y.	55	95	143	Windber, Pa.	103	25
40	Westmoreland, Pa.	35	60	144	New York, N. Y.	19	60
41	Passaic, N. J.	70	70	145	Altoona, Pa.	19	94
42	Simpson, Pa.	36	50	146	McKees Rocks, Pa.	38	15
43	Mt. Carmel, Pa.	11	40	147	Allentown, Pa.	44	10
44	Philadelphia, Pa.	43	10	148	California, Pa.	26	60
45	Plymouth, Pa.	160	70	149	West Seneca N. Y.	31	40
46	Ambridge, Pa.	108	80	150	Pittsfield, Mass.	18	65
47	McKeesport, Pa.	102	25	151	Allentown, Pa.	5	55
48	Powhatan, W. Va.	14	25	152	Homestead, Pa.	38	00
49	Desloge, Mo.	7	60	153	Berwick, Pa.	62	08
50	Yatesboro, Pa.	36	10	154	Dunmore, Pa.	30	40
51	Holyoke, Mass.	48	75	155	Perth Amboy, N. J.	14	75
52	Pittsburg, Pa.	199	45	156	Sheffield, Pa.	19	70
53	Terryville, Conn.	16	30	157	Donora, Pa.	65	74
54	Carnegie, Pa.	90	80	158	New Kensington, Pa.	37	63
55	McKees Rock, Pa.	35	25	159	Herkimer, N. Y.	33	69
56	Cohoes, N. Y.	28	30	160	Jamaica, N. Y.	28	20
57	Ramey, Pa.	83	79	161	Tower City, Pa.	24	10
58	Leinsering, Pa.	50	64	162	Scranton, Pa.	66	75
59	Baltimore, Md.	5	90	163	Edmonton, Alta.	15	75
60	Dunlo, Pa.	92	70	164	N. Hadley, Mass.	15	90
61	Monessen, Pa.	104	45	165	Chicago, Ill.	57	80
62	Ford City, Pa.	72	30	166	Barnesboro, Pa.	48	64
63	Gradatin, Pa.	3	80	167	Cumbola, Pa.	28	50
64	Elizabeth, N. J.	103	51	168	Perth Amboy, N. J.	17	50
65	New York, N. Y.	39	00	169	Scranton, Pa.	32	85
66	Butler, Pa.	164	05	170	Chauncey, Pa.	34	50
67	Ansonia, Conn.	12	50	171	Pittsburg, Pa.	31	40
68	New York, N. Y.	33	40	172	Cleveland, O.	19	55
69	Jersey City, N. J.	93	90	173	Oxford Furnace, N. J.	33	25
70	Franklin Furnace, N. J.	21	85	174	Detroit, Mich.	18	50
71	Alden Sta., Pa.	80	18	175	New Burgh, N. Y.	—	—
72	Providence, R. I.	13	48	176	Vegreville, Alta., Can.	12	45
73	Granville, N. Y.	20	20	177	Manchester, N. H.	8	95
74	Mt. Carmel, Pa.	24	70	178	St. Louis, Mo.	67	15
75	Newark, N. J.	27	65	179	Scarbo, W. Va.	13	20
76	Yorkville, O.	23	48	180	Manville, R. I.	12	15
77	Minersville, Pa.	204	70	181	Dixonville, Pa.	31	35
78	Meyersdale, Pa.	19	00	182	Sunderland Mass.	15	90
79	Pleasant Valley, Pa.	73	05	183	Whiting, Ind.	46	73
80	Baltimore, Md.	27	35	184	Hazleton, Pa.	52	90
81	New Alexandria, Pa.	104	25	185	McAdoo, Pa.	38	35
82	Carnegie, Pa.	10	10	186	Ford City, Pa.	27	35
83	Canonsburg, Pa.	57	95	187	Ginter, Pa.	30	85
84	Hazleton, Pa.	143	35	188	South Fork, Pa.	42	95
85	Olyphant, Pa.	63	25	189	Newark, N. J.	24	55
86	Lancaster, N. Y.	19	35	190	Troy, N. Y.	38	55
87	Cross Fork, Pa.	13	20	191	Herkimer, N. Y.	15	55
88	Simpson, Pa.	17	10	192	Red Star, W. Va.	13	30
89	Centralia, Pa.	20	50	193	Minneapolis, Min.	18	50
90	McKees Rocks, Pa.	111	63	194	Peckskill, N. Y.	16	70
91	Taylor, Pa.	131	35	195	Whiting, Ind.	34	20
92	Newburgh, O.	20	80	196	Swoyers, Pa.	49	05
93	New Britain, Conn.	47	05	197	Port Jerwis, N. Y.	31	90
94	Beavers Meadows, Pa.	56	10	198	Whiting, Ind.	17	42
95	Pittsburg, Pa.	70	70	199	Syracuse, N. Y.	10	05
96	Marion Heights, Pa.	15	35	200	Whippany, N. J.	26	95
97	Shenandoah, Pa.	28	10	201	Auburn, N. Y.	23	95
98	Wilkes Barre, Pa.	136	55	202	Brooklyn, N. Y.	23	95
99	McKeesport, Pa.	12	25	203	New York, N. Y.	7	00
100	Canonsburg, Pa.	5	90	204	Emerald, Pa.	27	05
101	Cleveland, O.	81	35	205	Jeanette, Pa.	64	35
102	Export, Pa.	15	20	206	Kingston, Pa.	73	05
103				207	Carteret, N. J.	76	65
104				208	Stapleton, N. Y.	14	95

Від.	Місцевість	\$	п.	Від.	Місцевість	\$	п.
212	Cleveland, O.	16	15	245	Trenton, N. J.	27	59
213	Bayonne, N. J.	14	95	246	Crompton, R. I.	11	85
214	McKees Rocks Pa.	32	25	247	Wilmingon, Del.	29	55
215	West Rutland, Vt.	—	—	248	Coatesville, Pa.	28	00
216	Hazleton, Pa.	39	90	249	Nanticoke, Pa.	25	40
217	Rochester, N. Y.	21	30	250	Pittsburg, Pa.	55	15
218	Bakerton, Pa.	31	20	251	Cleveland, O.	23	35
219	Brooklyn, N. Y.	11	85	252	Northampton, Pa.	21	65
220	Chicago, Ill.	19	05	253	Lopez, Pa.	38	65
221	Mahanoy City, Pa.	93	95	254	New Britain, Conn.	16	90
222	Port Buckley, Pa.	62	75	255	West Newton, Pa.	40	40
223	Belle Valley, O.	25	25	256	Ronco, Pa.	21	85
224	Desloge, Mo.	37	05	257	Spring Valley, NY	12	40
225	Hammond, Ind.	21	85	258	West End Pittsburgh, Pa.	16	15
226	Derry, Pa.	37	05	259	Chicago, Ill.	12	40
227	St. Clair, Pa.	21	25	260	Taylor, Pa.	21	95
228	Scranton, Pa.	115	60	261	Taylor, Pa.	24	70
229	Monessen, Pa.	18	66	262	Ansonia, Conn.	11	85
230	Scranton, Pa.	44	00	263	McKees Rocks, Pa.	32	75
231	Passaic, N. J.	51	20	264	Juliet, Ill.	75	24
232	Elizabethport, NJ	24	18	265	Taylor, Pa.	46	00
233	Rosford, O.	24	85	266	Glen Lyon, Pa.	46	30
234	Ambridge, Pa.	12	90	267	Kingston, Pa.	29	70
235	Chester, Pa.	—	—	268	Duquesne, Pa.	57	25
236	New Alexandria, Pa.	9	65	269	East Chicago, Ill.	38	75
237	Philadelphia, Pa.	47	80	270	Youngstown, O.	50	30
238	Newark, N. J.	20	80				
239	West Pullman, Ill.	12	85				
240	Bellefonte, Pa.	22	80				

„Свобода вертає пожичку і процент 545/00
Прихід з календаря з року 1909. 58/95
№ 1185 чек Союзу до Приходу 100/00

Прихід за Грудень єсть с. р. \$13.114.19

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.

Катерині Галушка, Newark, N. J.	\$ 200.00
Йосифі Вапура, McAdoo, Pa.	1000.00
Кунцо Олекса, Mahanoy Plane, Pa.	500.00
Николі Шеремета, New York, N. Y.	1000.00
Михайлі Брудинський, Lansford, Pa.	1000.00
Михайлі Стельма, Shamokin, Pa.	1000.00
Петрови Влашко, Scranton, Pa.	1000.00
Денисі Цуцара, Olyphant, Pa.	1000.00
Павлови Ковтко, Olyphant, Pa.	500.00
Анні Кандалець, Whiting, Ind.	400.00
Анні Рудавський, Alden, Pa.	400.00
Тересці Бенца, Brownsville, Pa.	400.00
Магдалені Венгринович, Chauncey, Pa.	200.00
Марії Рабець, Scranton, Pa.	200.00

Запомога для:

Івана Крамар, Dunlo, Pa.	100.00
Календар Р. Н. Союзу на рік 1910	1,782.97
За розсилку календаря Express	229.80
Орган Р. Н. Союзу	1,153.40
Статуту для Р. Н. Союзу і другі друки	464.25
Платня Гол. Уряду	190.00
Нагорода організаторів	159.26
Адміністрація Р. Н. Союзу	129.13

Розхід за місяць Грудень м. р. єсть \$13,008.81

Зіставлене:

Прихід за місяць Грудень м. р. єсть	\$13,114.19
Готівка з кін. Листопада остала	62,099.06

Весь дохід єсть \$75,213.25

Розхід за місяць Грудень м. р. єсть	13,008.81
Готівка з кін. Грудня м. р. остає	\$62,204.44

З того:

Фонд сирітський виносить	\$34,119.57
„ резервовий „	14,048.33
„ народний „	2,921.70
„ бідних „	3,683.87
„ розпорядимий „	7,430.97
Разом	\$62,204.44

Д. Канітула предс.

А Шаршонь нас.

С. Ядловський сепр. фін.

Фарми в полудневім Мічиген.

Хто поспішить ся, зможе ще купити красний кусок землі з будинками і садом, або без, в найкрасній і найздоровійшій околиці близько рухливого міста, в ціні від \$8.00 і вище за один акр на кількітні сплати. Земля чорна з глиняним підкладом. Чудова рівнина, ні сліду з каміня або моcharів. Намі всі фарми продаємо по тій ціні разом з углевим покладом. Пишіть і зголошуйте ся, а ніколи сего не пожалуйте до свого краіна:

BADOWSKY

Land Colonization Co. Box 47, STANDISH, Мич.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Одною флашкою Pain-Expeller-а можемо прогнати демона боляни.

Се средство до втираня не має рівного собі. Ніщо не дає так скоріи полегши і сталой помочи в усіх ревматичних недугах, невралгії, запаленнях і д. По всіх аптеках по ціні: 25 і 50 цит.

F. AD. RICHTER & Co. 215 Pearl St. New York.

Позір на охоронну марку: „Котик“

ХТО не має а хоче дістати банкові папери до пересилання грошей до краю, нехай сейчас пише на адресу: **Ruthenian Exchange Co.** 184 Hudson St., New York.

Справозданє касове

Руск. Молод. Союзу за місяць Грудень 1909 р.

Від.	Місцевість	\$	п.	Від.	Місцевість	\$	п.
1	Shamokin, Pa.	14	50	10	Ansonia, Conn.	7	85
2	Mt. Carmel, Pa.	1	00	11	Waterbury, Conn.	2	00
3	Olyphant, Pa.	6	50	12	Yonkers, N. Y.	1	25
4	Jersey City, N. J.	1	90	13	St. Louis, Mo.	5	70
5	Mt. Carmel, Pa.	1	75	14	Lansford, Pa.	4	50
6	McAdoo, Pa.	5	65	15	Seymour, Conn.	2	09
7	Elmira, N. Y.	9	50	16	Priceburg, Pa.	11	63

ПРОЦЕС

православного ігумен Арсенія

проти менаджера „Свободи“ Нон. Нирчова

і її редактора Ант. Цурновського.

(Дальше).

Пит.: А який поїзд (трен) мали ви взяти, про котрий вам сказали, що ви тоді до него спізнались?

Відп.: Я не знаю, в котрім часі сей поїзд відходить.

П. Сніткін: Вношу, щоби счеркнути відповідь з протоколу, бо вона минаєть ся з моїм питанням.

Судія: Внесок не прийнятий.

Пит.: Який поїзд мали ви взяти із Сімперсон до сего місяця, куди ви хотіли їхати, а про котрий вам тоді сказали, що ви його запізнали?

Судія: Ухилию се питання, бо воно є повторене; вона вже на се відповіла.

П. Сніткін: Застерігаю собі право відклику.

Пит.: Довідавшись, що спізнались до залізничі, то де ви ділись.

Судія: Що ви робили?

Пит.: Куди пішли?

Судія: Поставте своє питання.

Відп.: Я лишила ся у священика?

Пит.: А як довго були ви у сего священика, заки стрінулись з отцем або з всечестним Арсенієм?

Відп.: Я не знаю, як довго то було.

Пит.: Чи ви сподівались стрітись з ним у сего священика тоді вечером?

Відп.: Я так гадала. Я там прийшла, і жона вже там була, а потім прийшов о. Арсеній.

Пит.: Чия жона там була? Відп.: Іншого священика.

Пит.: Чи вона казала вам, що о. Арсеній має там прийти, чи так? Відп.: Вона мені не казала.

Пит.: Ну, а чому ж чекали ви на о. Арсенія, коли взагалі чекали на него? Відп.: Я там прийшла і чекала, поки вони не придуть по мене.

Пит.: Хто мав прийти по вас? Відп.: Інші священики, що там були.

Пит.: То ви не чекали на о. Арсенія, щоб мав взяти вас з Мейфілда до монастиря?

Судія: Із Сімперсон.

Пит.: Чи радше із Сімперсон до монастиря? Відп.: Я чекала на повозку, якою мав хтось заїхати і мене взяти до неї.

Пит.: Но ви там не приїхали повозкою, чи може приїхали? Відп.: Ні, я приїхала залізницею.

Пит.: Ну, а як ви знали, що мала приїхати по вас повозка? Відп.: Бо хтось там мав повозку.

Пит.: А в якій годині взяв вас вийти всечестний Арсеній звідтам, с. є. з дому священика, до монастиря? Відп.: Я не знаю, в якій се було годині.

Пит.: Чи було темно? Відп.: Так, було темно; я не знаю, котра була година.

Пит.: Як довго взяло вам?

П. Сніткін: Цофаю се питання.

Пит.: Кілько осіб було в повозці? Відп.: Тільки Арсеній і я.

Пит.: Хто поганяв повозкою? Відп.: Арсеній.

Пит.: Отже ви кажете, що се було в ночі. Як довго їхали ви від сего священика, в котрого були, до монастиря? Відп.: Шість миль.

Пит.: Так, но як довго потребували ви їхати шість миль.

Судія: Кілько се взяло часу?

Пит.: Так, кілько часу? Відп.: Не можу сего сказати.

Пит.: Чи взяло се годину чи дві, чи три години? Відп.: Я не знаю; не знаю, кілько се взяло часу.

Пит.: Чи ви розумієтесь на годиннику? Відп.: Я не розуміюсь на годиннику.

Пит.: Ну, а котра тепер година? Відп.: (немає відповіді).

Судія: Чи бачите сей годинник (вказує)? Відповідь: Так.

Пит.: А котра тепер година? Відп.: Пятнадцять минут до четвертої.

П. Сніткін: Так, то ви розумієтесь на годиннику. Ну, а в якій годині приїхали ви до монастиря? Відп.: Не знаю.

Пит.: А чи нема там якого годинника в монастирі? Відп.: Вони мають, але я на него не дивилась.

Пит.: А в якім місяці, коли можете нам сказати покинули ви службу в сім монастирі? Відп.: Не знаю; не знаю місяця. Було се з початком осені.

Пит.: Котрого року? Відп.: Не знаю.

Судія: Як вона сказала, „осені чи весні“?

П. Сніткін: Сей обжалований сказав, що вона казала „весні“.

Судія: Чи судія присяглий знає?

9-ий судія присяглий: Вона сказала „осені“.

Пит.: Чи маєте метрику хрещення сеї дитини? Відп.: Не маю.

Судія: А чи ви її коли мали? Відп.: Ні, я її не мала; мені її не дали.

Судія: Тут нема доказу на те, щоб її коли видано яку метрику хрещення. Ви питаєтесь, чи вона її мала приймаючи, що метрика була видана; тепер жеж вона каже, що ніколи її не мала.

П. Сніткін: Най буде так; я приймаю її відповідь.

Пит.: Ну, Маріє, чи ви знали, щов часопис оголошено допис, що тикала ся вас і всечестного Арсенія, так або ні? Відп.: Сего я не знала, бо не читала жадних часописів.

Пит.: А хто вам найперше сказав, коли взагалі вам хто сказав, що в часописі оголошена була стаття дотично вашин зносин з всечестним Арсенієм?

Судія: Її мнимих зносин.

П. Сніткін: Так, перепрашаю, Сьвітлий Суде.

Пит.: Радше мнимих зносин з всечестним Арсенієм? Відп.: Я не знаю, бо ніхто мені не казав.

Пит.: Коли-ж ніхто вам не казав, що було щось оголошено, що дотикало вас і мнимих зносин всечестного Арсенія, то для чого зізнавали ви під присягою для всечестного Арсенія? Відп.: Я гадала, що я там ішла, аби підписати зізнань і присягнути, що він зі мною оженить ся і дасть мені десять тисяч доларів.

П. Сніткін: Се очевидна річ, що вона не розуміє питання.

Судія: Счеркніть се.

Пит.: Чи ви коли чули, чи казав вам хто коли, що ваше ім'я було в часописі? Відп.: Ні, мені ніхто не казав. Я нігде не ходила; я маю свою роботу.

Пит.: Ну, а чи знаєте тепер, що ваше ім'я було в часописі? Відп.: Не знаю; ніхто мені ніколи не казав.

П. Сніткін: Чи ви підписували документ, як слугу жили у Самуїла Мендельсона, в Мейфілді, Пенсильвенія, 26. червня 1908 р., так чи ні, прошу? Відп.: Я не знаю, чи я підписувала який документ. Я знаю, тільки що я присягала, що не мала нічого до діла з Арсенієм.

Пит.: Так, а де ви присягали на те, що не мали нічого до діла з Арсенієм? Відп.: У Мендельсона.

Пит.: Хто вас записав?

П. Сніткін: Перепрашаю, я цофаю се питання.

Пит.: Чи вмієте підписати своє ім'я? Відп.: (Немає відповіді).

Судія: Чи ви вмієте писати? Відп.: Так.

П. Сніткін: Чи ви підписали своє ім'я на сім документі, на котрий ви, як кажете, присягали у Мендельсона? Відп.: Так, я підписала своє ім'я у Мендельсона.

Пит.: Чи знали ви, що се був за документ, на котрім ви підписали своє ім'я у Мендельсона? Відп.: Так, я знала.

Судія: Що знали? Відп.: Я знала.

П. Сніткін: То ви знали, що в сім документі містилось? Відп.: Там було написано і я на те присягала, що з ним не мала нічого до діла.

Судія: Чи ви його читали? Відп.: Ні, мировий судія читав мені його.

П. Сніткін: Який мировий судія? Відп.: Самуїл Мендельсон.

Пит.: Чоловік, у котрого ви служили?

Судія: Так, се чоловік, у котрого вона служила.

Відп.: Той сам.

Пит.: Якже-ж тоді ви не знали, що ваше ім'я було звязане, було в злуці з всечестним Арсенієм, то для чого записували ви зізнань сего рода?

П. Гарван: Як може вона се розуміти?

П. Сніткін: Ну він може се перекласти, „зв'язане“ або „злучене“.

Судія: Старайтесь по своїй змозі перекласти се як найліпше, пане товмачу.

Відп.: Я підписала сей документ у Мендельсона, бо я не мала нічого з ним до діла.

Судія: А хто казав вам йти до Мендельсона і підписувати документ?

П. Гарван: Вона там мешкала.

Судія: Я знаю.

Пит.: Но хто казав вам його підписати? Чи Арсеній там був? Відп.: Там був Арсеній і псаломщик іменем Яцко А да м я к.

Пит.: А хто ще? Відп.: І жона Самуїла, мирового судія.

Пит.: Чи був там адвокат? Відп.: Ні, там було лише їх двоє; всіх разом п'ятьох.

П. Сніткін: Як вони казали вам підписати сей документ, що ви не мали нічого до діла з всечестним Арсенієм, то чи ви питались, на що вони жадають від вас підпису? Відп.: Я підписала його сама, бо я знала, що нічого не мала з ним до діла.

Пит.: Питаюсь вас, чи тоді, як ви підписували сей документ у Мендельсона, казав вам хто де-що про те, що про вас ходила чутка, що ви мали незгоду зносини з всечестним Арсенієм? Відп.: Ніхто нічого не казав.

Пит.: Коли ніхто вам нічого не казав, то на-що ви підписували сей документ?

П. Гарван: Спротивляюсь, Сьвітлий Суде. Про те вже досить було сказано.

Судія: Спротив піддержаний.

П. Сніткін: Застерігаю собі право відклику. Взяваю тепер прокуратора, щоби показав се записане зізнань.

П. Гарван: Я покажу, коли зможу знайти.

П. Сніткін: Ось тут єсть його відпис. Я вам його дам і вношу, щоби зазначити його для провірення. (Зазначено залучник оборони (для провірення).

П. Гарван: Я буду за ним шукати і старатись-му дістати його; мені здасть ся, що я його маю.

П. Сніткін: Маріє, чи ви знаєте чоловіка іменем Митрофон Білушенко, замешкалого в Оліфанті, чи радше в Мейфілді? Відп.: Чи се Білушенко?

Судія: Повторіть знов ім'я.

Пит.: Се, здасть ся, поправно — Білушенко. Відп.: Так, знаю.

Пит.: Чи знаєте його жену? Відп.: Ні, я не знаю його жени.

П. Сніткін: Чи можу просити Сьвітлого Суду о дозвіл, що-б сего свідка покликати в цілі утотоження?

Судія: Якого свідка?

П. Сніткін: Він є мій свідок; він є свідком для оборони.

Судія: Як хочете, то можете його покликати.

Пит.: Чи ви знаєте сего чоловіка в лавці (вказуючи на чоловіка, який називаєть ся Митрофон Білушенко), так або ні? Відп.: Так, я його знаю, бо він був у нас; він малював напу хату.

П. Сніткін: То лише тільки, пане Білушенко.

Пит.: Чи ви були коли у него в місяці марті 1908 р.? Відп.: Не знаю.

Пит.: Чи ви присягнете на те, що не були у него в марті 1908 р.?

Судія: Та як може вона присягнути, коли вона не знає? Вона каже, що не знає.

Пит.: Чи ви присягнете, що були в него або що в него не були? Відп.: (Немає відповіді).

Судія: Чи були ви коли в яким небудь часі в домі сего чоловіка? Відп.: (Немає відповіді).

П. Сніткін: Значить, в яким не будь часі, перед червнем 1908 р., так або ні? Відп.: Я була там в домі, но Білушенко там харчував ся. Там ще була інша жінчина, не його жона; та жінчина Здравітська.

Судія: Чи ви маєте на мисли дім, в котрім ви мешкали? Чи ви мешкали в тім домі? Відп.: Ні.

Пит.: То ви ходили там лише у відвідини, чи се так? Відп.: Я ходила там лише відвідати Марію Павлову.

П. Сніткін: Чи Марія Павлова була женою Митрофона? Відп.: Ні.

Пит.: Як ви були в домі пані — як там її ім'я — Здравітської, то чи ви знали, що жона Митрофона мешкала там також? Відп.: Се й ді не належав до Здравітської; се був дім мужа Марії Павлів.

Судія: Як він називаєть ся? Відп.: Стефан Павлів.

П. Сніткін: Чи ви говорили коли Митрофонові Білушенко...

П. Сніткін: Цофаю питання.

Пит.: Чи ви мали з собою дитину, як ходили там у відвідини? Відп.: Ні.

Пит.: То ви ніколи не ходили до Митрофона або до Павлової з своєю дитиною? Відп.: Ні, я ніколи не ходила з дитиною.

Пит.: Чи ви говорили коли Митрофонові Білушенко, що всечестний Арсеній був батьком вашої дитини? Відп.: Ні.

Пит.: Чи ви говорили коли Митрофонові Білушенко, що ви просили Арсенія, аби взяв вашу дитину до монастиря, та що він відмовив вам сего? Відповідь: Ні.

Пит.: То ви ніколи не мали такої розмови з яким небудь чоловіком в Мейфілді або в якій іншій стороні в Пенсильвенії? Відп.: Ніколи.

Пит.: Чи ви дістали десять доларів від Арсенія? Відп.: Ні.

Пит.: Чи ви коли говорили, що ви дістали десять доларів, та що Арсеній не хотів вам більше дати? Відп.: Ні.

П. Сніткін: Тепер, прошу, най прийде п. Чалий.

Судія: Як дитина народилась, то хто взяв її в опіку? Відп.: Пані Здравітська.

П. Гарван: Пані Здравітська, вона була акушеркою.

Судія: А з ким дитя мешкало?

П. Гарван: Воно мешкало з акушеркою майже до своєї смерті.

П. Сніткін: Чи ви знаєте сю людину, (вказує на чоловіка, що стоїть в лавці) іменем Грицько Чалий? Чи ви його знаєте? Відп.: Знаю його.

Судія: Як він називаєть ся? Відп.: Кирчів.

П. Сніткін: Отже то ви берете сего чоловіка Чалого за Кирчова, чи так? Відп.: Так, се Кирчів.

Пит.: Значить, коли ви зізнавали, що Кирчів говорив з вами дотично сего записаного зізнань, яке ви мали зробити для него, то ви мали тоді на думці сего чоловіка (вказуючи) Грицька Чалого? Відп.: (Немає відповіді).

Судія: Як ви його кличете? Відп.: (по англійськи): Кожний кличе його Кирчів.

Пит.: Чи так, Кирчів? Відп.: Кирчів.

Пит.: А кількох Кирчових ви знали? Відп.: Тільки сего одного.

Пит.: Котрого-ж ви маєте на мисли? Йдіть і покажіть рукою на Кирчова. Відп.: (Сьвідок показує на чоловіка, що стоїть в лавці, а котрого покликав п. Сніткін як Грицька Чалого).

Пит.: Ну, а що се за чоловік, що сидить зараз при п. Сніткіні, що він за один? Відп.: (по англійськи): Я його не знаю.

Пит.: Що се за чоловік (вказує на спів-обжалованого)? Відп.: Я не знаю його.

Судія: Чи ви їх виділи коли передтим? Відп.: Я їх виділа лише в Оліфанті.

П. Гарван: Вона сказала, що їх не знала, тільки виділа їх в Оліфанті.

П. Гарван (звертаючись до чоловіка, що находив ся при розправі, а якого покликав п. Сніткін). Пождіть, аж спитаюсь сего чоловіка, — як ви вималяєте своє ім'я?

П. Гарван: Він каже, Грицько (Hrocho)...

П. Сніткін: Се його перше (християнське) ім'я.

П. Гарван: Грицько Чалий.

П. Сніткін: Так, добре.

Судія: Що він чинить, положіть його перше ім'я на кінець.

П. Сніткін: Його перше (християнське) ім'я є Грицько, а його назвико є Чалий. Воно є так, Сьвітлий Суде, що вони пишуть наперед назвико, а ім'я на кінці, но властивий спосіб, то як раз сей, як я подав: Грицько Чалий.

Судія: Ну, властивий спосіб, то буде сей звичай, як вони підписують ся. Напишіть його ім'я, як його кличуть природним, правильним способом.

П. Сніткін: Ось спосіб, як він його пише: „Грицько“, се його перше (християнське) ім'я, а друге ім'я „Чалий“.

Судія: Що ви розумієте під „християнським ім'ям“, чи ім'я, яке йому дали?

П. Сніткін: Так, а його назвико є Чалий?

Судія: Чи йому дали ім'я Чалий?

П. Сніткін: Ні, його родинне ім'я є Чалий, а дане йому ім'я є Грицько. Чи може він виступити тепер, Сьвітлий Суде?

Судія: Так.

(Продовжене на стор. 5-ій).

„SVOBODA“

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly

184 Hudson St.,

Published every Thursday at
184 Hudson St., New York, N. Y.

Published by

The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

REV. P. PONIATYSHYN,

Superintendent

Box 112, Elizabeth, N. J.

адреса мешканця:

326 Rose Hill Place,

ELIZABETH, N. J.

ANTH. CURKOWSKYJ,

editor

184 Hudson Str.,

NEW YORK, N. Y.

K. KIRCZOW,

manager,

NEW YORK, N. Y.

Terms: Two dollars a year.

Advertising rates furnished on
application.Entered as second-class matter
December 21, 1906, at the Post
Office at New York, N. Y. under
the Act of Congress of March 3,
1879.**„Свобода“**часопис для руського народу в
Америці і орган „Р. Н. Союза“.
виходить щотижня в четвер і
коштує:в Америці на 12 місяців \$2.00
до стар. краю на 12 місяців \$2.00
в Америці на 6 місяців \$1.00Оплатувати газету треба всес-
да з гори.Гроші треба посилати в ре-
дакцію лясні, або через ек-
спресовий, або поштовою money
order (моні ордер). Money order
то є карточку, котру дістанете
від почтара або агента на ек-
спресовій офісі, пішліть нам бо
без того ми не годні гроший ді-
стати.

Адрес:

„SVOBODA“

184 Hudson St., New York, N. Y.

Телефон 7074 Spring.

Дописа просять ся писати ляс-
нень на одній стороні картки.
Дописа непригожі до друку ви-
писує ся, наколи з гори не було
вказано, що жадає ся її звороту
і не було залучено марок на
зворот.**„В обороні правди“.**

Допис з Plymouth, Pa.

Розмахав ся якийсь беві-
менний побрехач з кнута-
славної місії в останнім
числі пизматичької газети
„Поступ“ облекчись в од-
ежду якогось старого па-
рохіянина з дописом, котра
від самого зачатку до кінця
містить в собі чорну клевету
і лайку виляту на особу
нашого Преосв. Владика.
В ній бо ложно зображає
безчесний гаспадін причину
матеріального упадку па-
рохії плімавцької, припису-
ючи вину напому Владичі,
коли заявляє, що, як довго
парафія плімавцька не знала
і не мала нічого до діла з
Владикою, так довго фінан-
си її вросли; но від коли
Владика почав сюди запо-
шувати, від того часу все
пропадає.В продовженю своєї лай-
ки безлично заявляє, що
парохія плімавцька постра-
дала матеріально найбільше
по причині засидання про-
повіді з доходів церковних
Владичі, представляючи, щосвятищенік о. Новак, який
був тут свого часу за душ-
пастиря, умисно впливав
на парід, щоби уряд старий
вістав на слідуючий рік
знова вибраним, бо після
гадки клеветника згаданний
святищенік в порозуміню з
урядом церковним міг якийсь
балі і соборчпик справляти,
в наслідок котрих каса цер-
ковна утерпіла.Вкінці вилявши всю свою
злість і ненависть на висше
наведених особи ділять ся
читачами „Поступа“ ра-
достю, що народ чейже з
часом прозирить і буде го-
нити від себе всіх „сотер-
чуків“ а між иньшими і
„контрактового сотерчука“,
котрий тепер дійствує яке
душпастир в плімавцькій
парафії, і всіх прожене раз-
ом з „Сотером“ до Михай-
ловки.Так представляє ся мень-
ше більше зміст цілої тої
підлої паплярини пересяк-
лої шумовинами всякого
броду і плюгавин, які могли
виригати уста підлого ні-
кчемника, що то в своїй
бешельности посунав ся до
того степеня, що посмів
під дописку підписатись
як старий парафіянин з
Plymouth, Pa.Хоть вже сам пашквіль
вказує здорово-мислячому
чоловікові, що автор его
певно чоловік без чести а
і крихиточки не написав
правди, то всеж таки для
роз'яснення сути річи нале-
жить представити, яким то
способом воюють наші пе-
ревертні, котрі і свого, що
для них повинно бути свья-
тим і дорогим, відтурались,
та і чужого не хотять по-
шанувати в наслідок заслі-
плення расейскою дурійкою,
а лиш волочуть ся з плейза
на плейз як ті чорні круки,
та чигають, чи хто не верже
ім якого кавалок фляка або
відпадку з котрого не ли-
шає ся вже ніяка користь.Аби не нудити довго чи-
тачів, приступаю до річи.
В Plymouth, Pa. за ласкою
Божою доводиться ся мені
уже другий рік справувати
уряд душпастирський. На
той плейз другим наворотом
дістав ся я на усильну
просьбу плімавцьких Руси-
нів, котрим Преосвятиений
Владика хочачи задосить
учинити поручив мені на
підставі розпорядження свого
перенестись до Plymouth,
Pa. Нарід ту, як всюда на
чужостороннім заточеню до-
брий і побожний, що утри-
муючись з тяжкої праці в
копальнях угля старає ся
після можности свого з'у-
силля заховати свій обряд,
шанувати свою гр. кат.
церков і держатись своєї
питоменности, одним сло-
вом плекати свою ідею
виссану колись з грудий
своїх батьків, дідів і пра-
дідів. А хоть живуть ту
брата Русини так з Галичи-
ни, як і з Угорщини, панує
між ними єдність, любов і
мир, а не чути ту про якісь
роздори і непорозуміння, які
лучають ся подекуди на
инших плейзах між братами
Русинами.Правда за часів мого три-
місячного попереднього по-
буту заходили ту часаминепрошені гості, власно готі
агенти з під московського
ярма, котрі баламутили на-
рід вицілюючи в него своєю
підпольною роботою ідею
якогось царя чи там кнута-
славія сподіючись, що у-
дасть ся ім ту з часом
звинути твердиню общо-
русского объединительного
раболінія; та однак народ з
часом пізнав ся на їх чо-
носотенній роботі і почав
кптити собі з їх заходів і
старань, котрі останніми
часами на ніщо обернулись.
Як люди оповідають, мав
тут свого часу засноватись
якийсь потайний кружок
зложений з кількох псевдо-
просвїтителів, котрого за-
дачею було колись церков
піддати під бородатого, а
опісля Русинів плімавцьких
перекрестити на Москалів.
Але ласка Божя якось чу-
вала над бідними Русинами
і ударемнила за старанем
чесних людей підлі пляни
вовків-сіроманців.Результат був з їх праці
такий, що на парафіяльнім
скликанім ad hoc мітингу
ухвалено, що церков плі-
мавцька св. Петра і Павла
має носити назву греко-
католицька і ніколи не мо-
же ся назва підпасти зміні,
а і члени тої церкви не
можуть иньшими бути, як
тільки греко-католиками;
єслиби знайшов ся між чле-
нами чоловік, котрий по-
важив би ся робити роздор
в парафії впокуючи в других
братів ідею противну греко-
католицизму, такого має
парафія виключити stanteреде зі своєї громади. Така
ухвала запала тут в пару
місяців після мого приходу
до Plymouth, Pa. на душ-
пастиря. Від того часу живе
ту народ руський в спокою
і згоді та не чути вже про
якісь махінації зі сторони
зблимованих зайдів, що то
хочаки кинути кість незго-
ди між братами наміряли
не раз скаламути ти тихо
пливуче русло життя, щоби
легше в мутній воді рибу
ловити.Але відізав ся по дов-
шим часі в ославленім з
крутіїства і ложи тижде-
внику „Поступ“ якийсь до-
писуватель, котрий хотів
забавитись в критика і по-
дати ширшому свїтові про
обставини тутешної паро-
хії, та на жаль не опираю-
чись на правдивих інфор-
маціях з вельми великим
посрамленєм пробрехав ся.
Щоби на будуче не важив
ся поміщати таких плюга-
вих нісенітниць, які вий-
шли зпід його пера, але
щоби руководив ся прав-
дою, а не здогадами і лай-
ками, я як контрактний
сотерчук а заразом і душ-
пастир плімавцьких Руси-
нів, хочу стати в обороні
чести самих Плімавчан, з
котрих уст як членів гр.-
кат. церкви св. Петра і
Павла не могла вийти по-
дібна клевета, бо се проти-
вить ся засадам церкви Хри-
стової а заразом спростува-
ти безпідставну брехню, по-
міщену в останнім числі
„Поступа“ якимсь зрадни-
ком так церкви Христової,
як і руського народу.

(Дальше буде).

Приїзд угро-руського Епископа в Америку.

(Продовжене зі стор. 1-ої.)

взгляду на той без ріжниць походження чи з угорської
чи галицької сторони нарід, з котрого і сам походить
і який так щиро любить.Прецинь Владика добре знає, що нарід чистий і
небінний як слеза, а єсли є в нїм що злого, то лише
завдяки тій честній компанії, котра веде провід не в
тій „святиї“, як пише Вестник, — але безбожній,
виклятій церквою борбі против „Галиціанов“, своїх
братів. І коли-ж вони просили нашого Владика, щоби
поміг їм виведати іменоване нового угр.-рус. Еп.,
сей сказав їм, що буде їм помагати о скілько лиш
зможе. Тим показав Владика свою виспїсть понад
всякі роздори як чоловік і як достойник Церкви.Отець Мирошай спитав тоді голосно присутних,
що буде до того часу, заким прийде угр.-рус. Влад.,
який може прийти за пів року, а може прийти і Бог
знає коли? На то відповів о. Н. Чопей, що до того
часу всі вони будуть належати під айриських Владик!
На таку раду о. Чопея, сказав о. Мирошай: „Я є Ру-
син.“ З того видно, що в душі того одного святищені-
ка обізвала ся ще капля руської крови.На се сказав Владика: Годжу ся з тим, але чи
всі Всеч. отці на то пристають? — Всі стали нараз
тихо. — Дальше Владика говорив, що коли прийшов
до Америки, то Айришські епископи віддали йому
свою всю юрисдикцію над гр.-кат. святищеніка-
ми, але тепер коли сі отці самі того жадають, він,
Епископ, віддає айришам назад ту власть, бо й так
доброго слова від угорських святищеніків не чув а
противно, лише саму клевету; а так буде міг спокій-
но працювати над добром Церкви, і свого народу. І
на тім стало, що наш Владика мав повідомити про се
всіх дотичних айришських Еписк. З тим депутація
відійшла.Такого результату з авдїєнції у нашого Владика,
не сподївав ся певно і сам п. Жаткович.Думав собі — той Владика як „Українець-ради-
кал“, поступить собі з депутацією справді по ради-
кальному... за карк і за двері. А тимчасом наш Вла-
дика обійшов ся з ними неначе євангельський батько
з блудним сином.Що ту зробити, — гризе ся та ціла компанія, —
а вже найбільше п. Угрин і Жаткович, бо конгрес за
плечима, а нема що на нїм робити; на добавок треба
ще відкликати брехню про приїзд угро-руського Вла-
дика, а під айришських Владик нарід не схоче, бо не
всёй ще такий чесний, як сі, що на його чолі.Бо пощож йти під айришів, коли є свій руський
Владика. Загриз ся дуже п. Угрин і Жаткович, бо
нарід омїрчить ся і готов їм сказати: „Гут бай“, а їм
так добре при „Соединенію“ і редакції „Вестника“.
Пенсія добра, є за що зїсти і вишити а найважїйше
робота легка, бо побрїхувати на „Українцв і Радика-
лів“ та що року іменувати угро-руського Епископа,
то річ зовсім не тяжка.Конгрес зібрав ся. Єсли хто читав би тільки
самого „правдомовного Вестника“ а не провірив цілої
справи своєю присутністю, то мігби певно сказати
тільки так, як каже „Вестник“ а іменно, що всі
Галицманн із своїм Епископом Ортинським підуть
в дубину. Однак в дійсности справа має ся трохи
інакше. Не буду тут описувати цілий перебіг конгресу,
а лише згадаю кілька слів про него. Натомість
маю на цілі в коротці представити наслідок, із тих
пятайцять конклюдій, які там запали.У кожного культурного народу, діє ся таке, що
коли когось впустить ся на конгрес, то такий
має право свобідно говорити, і його внесення йдуть
такою дорогою, як і всі иньші внесення, хотїби вони
були і як опозиційні; бо на то єсть прецинь конгрес,
щоби була на нїм повна виміна гадок. І кожний член
такого конгресу єсть безпечний зі своїм здоровлєм а
тим більше з своїм житєм від всіх присутних спів-
товаришів.Вже давно чув я від людей не лише галицьких
але і угорських багато нарікань що на всякі конвенції,
конгреси, скупдзи і т. п. скликувані „угро-руськими
защитниками“ не можна йти, бо йдучи там мож
осиротити свої діти, коли-б так хтось поважив ся
сказати щось їм не до вподоби. Приміром чи ж на одній
із своїх конвенцій не побили вони навіть святищені-
ка так тяжко, що його винесли пів живого, і то тоді,
коли головним управителем був також святищенік?!Не менше красно отже відбув ся і той конгрес
угро-руських фарностей в Джавнєставн. Після справо-
здання „Вестника“ мав він відбутися як найкраще,
як найспокійнїйше, і все було „одно гласно“. Однак
в дійсности не було там зовсім того „туземського
раю“, але противно: чисте пекло. Сварка — крик, —
мало що не прийшло до бійки, бо підносило ся багато-
таких голосів: „Ми є Русини а не Маляри, ми хочемо
бути під Ортинським“.Хтож то говорив? Люди чесні котрі мають Бога
в серцю, правдиві прихильники угро-руського народу,
а не малярські агенти!В краю, як не дай Боже чоловік окалічїс, то ґрунт
не дасть загинути; а тут хоть „фрі контрі“ як нема
здорових тих 10 пальців, то нема хліба і життя. Тому
і ті чесні люди мусїли уступити перед розбішеною
ордою хочаки побачити ще свої діточки. А „Вестник“
пише безлично: „всё обдїло ся одностолно“!! Єсли-ж
так було всё „одностолно“, то кому ж не перейшов
внесок о. Н. Чопея підняти ся під власть айриських
Еписк.? Видко, що нарід був би всіх прогнав разом
з превелебною президією, бо знає добре, що лїпше
бути господаром в своїй хаті, як комірником в чужій.Щож ви зробили? Зробились те, що хочете
перекрестити свою св. Церков з гр. католицької на
церков независиму — independent-ну. Ви утворили
собі цілком нове тіло, далеке від правдивої католиць-
кої Церкви, під іменем Екзекутивний Комітет цер-
ковно-цивільного конгресу.Такої Церкви, котра помітує всіми правними Епи-
скопами назначеними від Найсвятиїшої Столиці, а
на місци тих — вибирає двох предсїдателів і якби
сказати зависимих впрост лиш від Риму — такої ка-
толицької церкви не було і нема на свїті! В тих
15 резолюціях так ясно малює ся правдива Церков у
гр. руська, що лїпше не можна.Дарма, що тільки разів згадуєте, що Ви католи-
ки, що Ви маєте за голову Найсв. Отця, Папу Рим-
ського. Кому ж ви очі милите? Місто правдивих
Владик чи свого, чи айриських, вибрали Ви собі двох
з поміж себе предсїдателів над св. Церквою, і то
таких, які може і не вартують переступити порога
Церкви! Такі Ви католики?! Таж Ви даєте в руки
тим двом людям власть мало що не єпископську!
Хтож їх піднесе до тої гідности, чи може Найсв. О-
тець, чи Ви самі... буком?! Таку має пошану у Вас
св. Церков, що даєте їй в опіку двом людям, котрі
разом з Вами привели її до упадку, та від віри Хри-
стової відвели! — Щож Вам завинив той угорський
нарід, що відбираєте йому віру в правдиву Церков
гр. кат., а провадите до шизми, зневіри і до незави-
симости? Словом — віруєте в науку Христа, але ді-
лом — разпинаєте того Христа!! Така у Вас віра і
такої віри домагастесь від невинного народу!! Ні! на-
рід не дасть видерти собі правдиву віру, бо він має
їе Бога в серцю. І коли Ви люди письменні — по-
учаєте і провадите до зневіри, то нарід хоть напів
неписьменний поучить Вас панове — о правдивій ві-
рі Христовій і не дасть ся звести на бездорожа!!Омелян Марчак-Баранський,
руський святищенік в Alden, Pa.

Процес.

(Продовжено зі сторони 3-ої.)

П. Сніткін (через урядового товмача): Чи ви говорили коли Чалому, сему чоловікові, котрого ви називали Киричем, а котрий є тут при розправі, чи ви говорили йому, що Арсеній був батьком дитини? Відп.: Ні, я йому не говорила.

Пит.: Чи ви йому коли заявляли, що ви не мали грошей та що були без роботи? Відп.: Ні, я мала все роботу і все мала гроші; я заробляла на гроші.

Пит.: Чи ви коли говорили Чалому, що ви хотіли похоронити дитину, та що Арсеній не хотів дозволити її поховати?

Судія: Но се є після мнимого очернення, се справа що до похорону. Я не знаю, як вона може належати до річі?

П. Сніткін: Так, Святий Суде, се є річ, коли очернення не є каригідне.

Судія: Чи ви тут твердите, що святий має публичний характер?

П. Сніткін: Розуміється, що має.

Судія: Але я так не думаю. Сей артикул не має застосованя; святий є приватною людиною.

П. Сніткін: Но кодекс говорить, Святий Суде... Судія: Я знаю, що кодекс говорить.

П. Сніткін: § 244-ий має два підрозділи. Святий Суд завважить, що напечатане є оправдане природно тоді, коли докаже, що правду; потім він говорить, що оголошене не є каригідне, коли воно напечатане без злоби, у вірі в його правдивість на і розумних підставах для такої віри тай містить в собі слушні уваги про поведене особи дотично публичних функцій і т. д. А чи святий є публичною особою чи ні, се має оречи лава присяжних, бо вони є судіями закона і фактів.

Судія: Се безперечно, що про те я виясню свою гадку лаві присяжних.

П. Сніткін: Що прошу?

Судія: Я кажу, що судія має право висказати про те свою гадку.

П. Сніткін: Но мені здасть ся, що юрисдикція судії є обмежена до оцінюваня квестий доказу, а про те, який є закон, має оречи лава присяжних.

Судія: Так, се правда в ширшій змислі.

П. Сніткін: Прошу повторити останнє питання.

(Стенограф повторив останнє питання.)

Судія: Но я ухилия се питання на сій основі, бо заява чи радше мнїма заява була висказана після напечатаня очернення і в ніякій спосіб не могла вона вплинути на саме напечатане. Ви можете застеретти собі право відклику. Тепер йдіть далше.

П. Сніткін: Так.

П. Сніткін: Чи ви говорили коли Мітрофонові Білущенку, що Арсеній не хотів хоронити дитини?

П. Гарван: Спротивляюсь сему.

Судія: Спротив піддержаний на тій самій основі.

П. Сніткін: Застерігаю собі право відклику.

Пит.: Чи ви говорили коли Білущенкови, що всечесний Арсеній не хотів ховати вашої дитини, бо колиб се учинив, то, моголоб здавати ся, як він казав, що в монастири є робітня (factory) дітей?

П. Гарван: Спротивляюсь сему з тих самих причин.

Судія: Таке саме рішене.

П. Сніткін: Застерігаю собі право відклику.

Судія: Чи ви говорите „похорон“?

П. Сніткін: Так, я говорю про похорон.

Пит.: Чи ви ходили коли до канцелярії Гаррого Ніделя?

П. Сніткін: Особа покликана до розправи, се як раз Гаррі Нідель.

Судія: Чи ви коли виділи сего чоловіка? Відп.: Ні. Я виділа його лише тоді, як була в Оліфанті.

П. Сніткін: Чи ви були в його канцелярії? Відп.: Так.

Пит.: Чи се ваш підпис (вказує)?

Судія: Чий підпис, п?

П. Сніткін: Так.

Відп.: Так, я підписала.

П. Сніткін: Предкладаю сей документ на доказ.

П. Гарван: Годжусь на се.

(Зазначено як залучник D) для оборони.

Пит.: Чи Нафтан Киселевський і Михайло Белянський були присутні тоді, як ви підписували своє імя на тім документі?

П. Гарван: Годжусь.

П. Сніткін: Добре. Тепер, як воно вже є залучене на доказ для оборони, то я прочитаю його лаві присяжних.

(П. Сніткін читає присяглим залучник D) для оборони).

П. Гарван: Чи се має бути язык сеї жінчини?

Судія: То сей документ мав бути тоді підписаний; яка є дата?

П. Сніткін: 1-го липня, 1908 р.

П. Сніткін: Заки ви підписали своє імя на залучнику D для оборони, чи Гаррі Нідель розмовляв з вами по вашому, вашим языком? Відп.: Котрий се був чоловік?

Пит.: Нідель, сей чоловік, що був тут кілька хвиляв тому.

Судія: „Чи вам хто його читав?“ Таке є питання? Відп.: Ні, він нічого не казав. Вони всі говорили, а потім казали мені на се присягнути.

Пит.: А чи ви питались, на що мали присягати? Відп.: Ні, я не питалась; я гадала, що то все було із-за грошей.

Судія: Яких грошей? Відп.: Я мислила, що се мало значити, що вони дадуть мені десять тисяч доларів та що оженять ся зі мною і що я скажу, що дитина була від Арсенія.

Пит.: Значить, в сій вірі, що ви дістанете десять тисяч доларів, та що хтось оженить ся з вами, ви хо-

тіли сказати, що Арсеній був батьком вашої дитини?

Судія: Се є лише висновком із зізнаня.

П. Сніткін: Звертаю увагу, Святий Суде, що я маю право ставити таке питання.

Відп.: Я присягала на се, що вони мали мені дати десять доларів, маю на мисли десять тисяч доларів; на се я присягала, і вони мали зі мною оженити ся.

П. Сніткін: Говоріть далше. Вона хоче ще щось сказати.

Відп. (продовжуючи): Нічого більшого не маю сказати.

Пит.: Хто казав вам зізнавати, що Арсеній був батьком вашої дитини? Відп.: Двох або трьох людей.

9-ий судія присяглий: Се не таке питання, Святий Суде. Питане не було поставлене йї у властивий спосіб і вона не знала, яке було питання. Чи позволите товмачеві повторити йї се питання знов?

Судія: Повторіть знов питання.

(Питане повторив стенограф.)

Товмач: Так само я казав передтим, Святий Суде.

Судія: І що вона каже.

(Питане повторив знов стенограф.)

Відп.: Один з них, що тут був; Карців, гадаю.

П. Сніткін: Но се не був жаден з обжалованих при розправі? Відп.: Ні.

Пит.: Коли взагалі вони казали вам зізнавати, що ваша дитина походила від Арсенія, то ви хотіли так зізнати за-для десяти тисяч доларів і задля сего, що хтось оженить ся з вами.

Судія: Се питання ухилия; вона вже відповіла, що хотіла так зізнати. Се повторене.

П. Сніткін: Застерігаю собі право відклику. Я маю право показати, який є стан ума свідка.

Судія: Вона сказала і тим показала свою волю; про се нема сумніву.

Пит.: Коли се було перший раз, як ви виділи котрого із обжалованих на сій розправі?

Товмач: Вона каже, що се так довго триває і що десять разів питають ся її про те саме.

П. Гарван: Дайте лише одну або дві відповіді більше.

Товмач: Вона каже, що вже змучилась.

Судія: Ну, то ми тепер перервемо а я хотів би скінчити сю розправу.

П. Сніткін: Судіє, я прирікаю, що буду так понагляти, кільки лише зможу без уцербу для справи.

Судія: Панове присягли, тепер наступить перерва розправи аж до завтра до 12 год.

В тім часі, панове присягли, вистерігайте ся дуже, аби не говорити про сю справу ані між собою ані взагалі з ким не будь, тай не приходіть до ніякого висновку що-до неї, доки остаточно не відасть ся її під ваш осуд.

(Судія відрчив потім дальшу розправу аж до п'ятниці, 8 січня 1909 до 12. год. пол.)

Судія: Прошу стенографа, щоб втягнув отсе до протоколу: На особисте запевнене оборони, іменню, на гарантію, що обжаловані появлять ся завтра, судія пускає їх на слово оборони на волю.

(Дальше буде).

НОВИНКИ.

НАЛЕНДАР.

Л ю т и й.

17	Ч	Ізидора
18	П	Агафії
19	С	Вукола, Юліян.
20	Н	О. МИТ. І ФАР.
21	П	Теодора
22	В	Никифора
23	С	Порфирія

— Формальне вітворене „Славянського Еміграційного Дому“ під числом 436 W. 23 уліця в Нью Йорку відбуде ся в четвер вечером, о 8-ий год. дня 22-го с. м. Вудінок буде відчинений для оглядин від години 3-ої до 5-ої і комітет там буде приймати звидкующих. Запрошує ся усіх сердечно, тим більше, що в сей день припадає свята. Дім „Сл. Ем. Тов.“ котрий коштує около 33.000 дол. є великодушним даром пані Helen Hartley Jenkins, род. Американки.

— Найдене старинного портрету Христа. При оглядинах фаховою комісією стану будови одної старинної церкви в Полі відкрито в стіні останки мозаїки на золотім підкладі. Мозаїка зберегла ся лише в часті і представляла образ Спасителя та якогось святого. Церква походить з 540 р. по Христі і тому найденний образ треба уважати одним з найстарших портретів Ісуса Христа. Голова Спасителя спочиває на кольоровім тлі і окружена промінистим сявом. Наїцикавіше те, що Христос представлений тут молодим чоловіком без бороди, між тим коли весь християнський світ уявляв собі Христа лише з бородою. Коло Спасителя стоїть якийсь

військо російське. А тепер скасовано там фінляндські стемплі і заведено російські. Однак Фінляндці збокутували російські стемплі і не уживають їх зовсім. Взагалі Фінляндці дуже рішучо протівлять ся російській самоволі і тепер там заносить ся на велику революцію против Росії.

— Нове Зеркало, сатирично-гумористичний двотижневник, почав виходити у Львові, ул. Шептицьких 15. Видає Гр. Іванів.

— Нове обжаловане о. Глинки. Звісний словацький діяч, о. Глинка, що відсиджує тепер в Сегедні дволітню в'язницю за мнїме підбурюванє против угорської держави, засяде знов, заки відпокутує сю кару, на лаві обжалованих. Закидують йому нове підбурюванє против угорської держави, якого мав допустити ся в статі, поміщений в одній словацькій часописи в Америці. Процес відбуде ся дня 15. лютого перед сегединським судом.

— Сьмішна історія графіла ся в київській поліції (в Росії). Якись злодії обкрадали по цілїм місті склепи й поліції ні руш не могла попасти на їх слід. Аби ліпше можна злодїв слідити, спровадила поліція расового пса, котрий мав нюхом пізнати злодїв. До шайки злодїв належав сам городовий поліціант, і аби забезпечити ся перед псом, став його добре плекати. Бачили навіть, як він приносив псови великі кусні ковбаси. Одним словом, хотів його „перекупити“, як се в Росії звичайно дієть ся. Трапило ся, що знов та сама шайка обібрала склеп. Пішли тамтуди поліціанти з псом і дали йому поухати деякі склепові річі, з котрих вибрали злодїв. Пес понюхав і зараз кинув ся на того городового, який збентежений закликав: „ах ти вездячний скоте!“ По тім його пізнали, і в помешканю у него назвали покрадені річі. Не помогла й ковбаса. Дотепні люди кажуть, що сей пес не буде російського походження, бо не дав ся перекупити. А що вже певне, то був би з нього добрий виборець, який не давав би голосу за ковбасу.

— Д. Петро Ярема, член головного виділу Р. Н. Союза, загально звисний в Нью Йорку діяч, Русин-Українець, святикував сими днями 10-ї літній ювілей свого шлюбного пожиття з п. Юлією з Петровських. Весела забава вела ся в кружку родинний і приятелів в часі якої присутний о. Підгорецький який свого часу вінчав соленізантів виголосив привітну промову бажаючи їм прожити ще много літ.

— Як нам доносять, то в місцевости South Bethlehem, Pa. почав ся страйк в Steel Co. 3-днем 6-го лютого вийшло 400 робітн. на страйк а 9-го лютого число страйкуючих подвоїло ся. Домагають ся 10-годинного дня праці, неділі свободної для відпочинку та платні по 3 дол., а денні робітники 17 цент. від години.

— Спір церковний в Істрії. Перед кількома літами видав Папа римський розпорядок звернений проти народного співу, котрий позваляв уживати підчас служби Божої лише співу латинського, з виньком дієцезій представили Папі, що спів польський зріс ся сьильно з богослуженєм і дуже підносить его посем. Але мимо того в Моравії і Словаччині співав нарід підчас служби Божої по своєму. Як то часто буває в конгрегаціях римських, розпорядок сей приміненю до цілого світа, хоч видано его зі згляду на відносини в краях романських, бо н. пр. в Італії співано в костелах не дуже побожні пісні на нуту різних опер. В Істрії вяже ся ще справа народного співу з обрядом глаголицьким, котрий власть церковна хотіла би виперти. Позаяк жаден з костелів не може до-

казати, що правлено в нїм служби в тім обряді бодай перед зо лїт без найменшої перерви, то о іряд сей має бути знесений в цілїм краю. В багато костелах прийало ся, що хоч святий правив службу Богу по латині, то уступив до співу співав по церковно-славянськи — а нарід співав по хорватськи. Значє обряд глаголицького майло з покоління на покоління, а нарід заступає мертвий язык живий. Деколи навіть самі святичї не знаючи добре глаголиці, модернізували її і зближували тексти співані до нинішнього языка або хорватського або словінського. Замість управлїннїи справу відповідно до потреб і обиятів побожного народу і попросити в Римі о подрїбне розслідуєне відносин своєї дієцезії — якто зробили инші єпископи полудневої Славянщини — єпископ триєстенський. Німець Нагль хотів перепровадити сей розпорядок підчас Різдваких свят одним замком. Се викликало страшне згіршенє і обурєне. З початку припускав нарід, що святичї допустили ся відступства від церкви. В багато місцевостях першого дня повиходили люди з костела, а другого застрайкували органісти і паламари. Коля святичї справи вяснили, повносили громади письменні до єпископа протести, в котрих закликають ся, що не покинуть „старої віри“.

— „Свобода“ преси в Росії за минулий рік: Наложено грошових кар на часописі й журнали понад 200 разів на загальну суму 83.225 рублів, конфісковано наложено 178 разів, потягнено до відвічальности 46 редакторів, карано їх арештами й присуджувано до криміналу від 3 років до 2 тижнів!

SAYRE, PA. бр. Пр. Бог. від 107 подає до відома, що літний відбуде ся 20-го с. м. о 7-ий год. вечером. Всі мусять явити ся. Нових членів буде приймати ся без вступного. — А. Лучейко секр.

БОГАТО ПОЖИВИ.

Як що чоловік заспокоїв свій голод і не може вже більше їсти, то вірити, що прийняв як раз достаточну скількість поживи. А однак не все так діє ся. Коли пожива переходить через тіло нестравлена або стравлена лишєнь в частині, тоді ся пожива робить для чоловіка дуже мало і за хвилину по їдженю чоловік чує опять голод. Вичерпані жолудок і кишки відмовляють дальшу працю і тоді приходіть конечна потреба якогось нешкідливого скріпленя їх, позаяк вони потребують до праці значного засобу сил. Знаменитим ліком на сю ціль, маючи крім сего спеціальні лічничі властивости є Трінер Американський Еліксир Гіркого Вина. Він скріплює органи травлення та помагає їм приймати значну скількість поживи, то значить тільки, кільки потребує тіло чоловіка до задержаня здоровля і сили. Уживайте сего средства тоді, коли апетит і житєва сила не суть вдоволяючі, коли Ви єсте нервовні, тратите енергію, терпите коліки або жолудкові болі получені з нестравністю. По всіх друготках.

JOS. TRINER,

1333-1339 S. Ashland Ave.,
F 29 Chicago, Ill

Учитель в краю, в усімї іспитам, глядає посади від 1-го чьвїня. Має кльккалітну правтїву в Америці, розумїє діяїство, ведє хору і т. д. Адресу подастъ Ред. „Свободи.“ 7-8

Календар-Провідник

на рік 1910
тепер лиш 25 цент.
Имїть до
EUG. HWOZDYK
705 Mint Alley, S. S. Pittsburg, Pa.

СПРАВИ Г. Н. СОЮЗА.

Покровитель і почесний член
Р. Н. Союзу.

Іх Пресвященство Стефан Со-
тер Ортинський, перший ру-
ський єпископ в Америці.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на ро-
ки 1908—1910.

Духовний управитель:
о. Михайло Балог,
712 Carson st. S. S. Pittsburg,
Pa.

Предсідатель:
Дмитро Канігула,
McAdoo, Pa.

Місто-предсідателька:
Марія Черемшак,
Trenton, N. J.

Місто-предсідатель:
Федор Гут Кульницький,
Pittsburg, Pa.

Касієр:
Алексій Шаршонь,
524 Pine & Franklin St., Sha-
mokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Вех 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодозий Лабовський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:

Михайло Беля, Holyoke, Mass.

Петро Ярема, New York, N. Y.

Іван Глова, Shamokin, Pa.

Анд. Стефанович, Pittsburg, Pa.

Алексія Горбаль, Derby, Conn.

Михайло Чергін, Cleveland, O.

Контрольна Комісія:

о. Д. Добротвор, 25 Chestnut St.

Yonkers, N. Y.

Василь Гришко, Scranton, Pa.

Михайло Бабій, 391 Maple Ave

Kingston, Pa.

Директор друкарні:

о. П. Понятишій,

Box 112, Elizabeth, N. J.

адреса мешканця

366 Rose Hill Place,

Elizabeth, N. J.

Редактор:

Автія Цурковський 184 Hudson

Str., New York, N. Y.

Менеджер друкарні:

К. Кирчів, 184 Hudson St., New

York, N. Y.

Головний організатор:

Мих. Беля, 56 Hamilton Str.,

Holyoke, Mass.

Головна Канцелярія Р. Н. Сою-

зу знаходиться під числом 123

Sussex St., Jersey City, N. J.

Вступайте до Союзу!

„Руский Народний Союз“ —

Приймає членів до 45 років

Вступити після 10

СОЮЗ ПЛАТИТЬ

В разі смерті члена \$1000.00.

В разі смерті члена \$500.00.

Посмертне за жінку або мужа

члена класу „А“ \$400.00.

Посмертне за жінку або мужа

члена класу „Б“ \$200.00.

Посмертне за дитину від \$15.00 до

\$300.00.

В разі утрати: а) обох очей, ніг

або рук \$1000.00.

б) одної руки, ніги або ока

\$200.00.

Если отец родины в шпитали

болеуильник, Союз платит що

року родині \$150.00.

Хто хоче вступити до Союзу,

мусить вписатися також до брат-

ства, яке належить до Союзу.

ДЛЯ П. Н. СЕКРЕТАРІВ

Р. Н. СОЮЗА.

Повідомляю раз на все, що

всі гроші належать до каси Р. Н.

Союзу, посилаєся так: на по-

суду order-ах або чеках випи-
суєся імя Alex Sharshon, Shamokin,

Pa. Дальше так записаний по-

суду order-ах чек не досилаєся

до Голов. Касієра, але враз з ви-

казами до Голов. Секретаря. Го-

ловний Секретар опісля відси-

лає їх до Голов. Касієра.

С. Ядловський,

Голов. Секретар.

ЦІНИ І ПРАВИЛА ОГОЛОШЕНЬ В „СВОБОДІ“.

- 1) ОГОЛОШЕННЯ БІЗНЕСОВІ, які йдуть досить час (від 3 міся-
ців до року) платять ся після спеціальної тарифи, яку інтересовані ді-
стануть на жадані листовою.
- 1-го, 2-го або 3-го разові ОГОЛОШЕННЯ БІЗНЕСОВІ по 3 цнт. від
слова за кожний раз.
- ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ, які: мітинги братів і товариств належачи-
х до Р. Н. Союзу намічає ся безплатно один раз в рубриці „Рух в
Відділах Р. Н. Союзу“.
- ОГОЛОШЕННЯ ТЕАТРАЛЬНИХ ПРЕДСТАВЛЕНЬ І БАЛІВ по
2 центи від слова для братів і товариств належачих до Р. Н. Союзу,
а для товариств не належачих до Р. Н. Союзу по 4 центи від слова.
- ПОШУКУВАННЯ ОСІБ І РОБОТИ по 2 центи від слова за най-
менше 10 слів.
- КОНКУРСНІ ПАРОХІЙ І ІНШИХ по 3 центи від слова
ПРОПОЗИЦІЙ ЖЕНІТБНИ по 10 центів від слова за найменше
10 слів.
- Одноразове оголошення адреси 25 центів.
- Належність за всяке оголошення мусить бути прислана з гори та
в цілості. В протинім разі оголошення безуспішно не поличає ся. На-
лежність за дрібні оголошення можна прислати також поштовою
маркамо.
- Кожде оголошення мусить бути в редакції на тиждень перед да-
тою виходу того числа часопису, с яким воно має бути поміщене. Ого-
лошення безсмертно не приймає ся.
- За зміст оголошення або за відповідальність оголошуючих ся в ча-
сописі фірми редакція не приймає ніякої відповідальності.
- Кожде скрадено, або з ким але обговорено-б ся в тій фірмі,
яка оголошує ся о напій часопису, нехай про се сейчас повідомить ре-
дакцію, а коли подасть достаточні докази ошукства, виклине ся оголо-
шення несовісної фірми; крім сего редакція доложить всіх старань, щоб
ошукство потім не було до відповідальності.
- Редакція має право відкинути або перервати яке небудь оголо-
шення, не подаючи причин.
- Редакція має право жадати від фірми або незнатих осіб, щоб
прислали докази, що ведуть свій бізнес чесно і дійсно зможуть до-
держати того, що обіцяють в оголошенні.
- В оголошенні мусить бути тільки правда. Редакція має право
відкинути всяке підозріле оголошення.
- Оголошення мусить бути писані пером, виразно і на одній сто-
роні паперу.
- За дрібні оголошення редакція не висилає ніяких поквитовань.

Рух

в відділах Р. Н. Союзу.

NEW YORK, N. Y. бр. сьв.

Володимира від. 108 подає до ві-

домості своїм членам, що місяч-

ний мітинг відбуде ся в суботу

дня 19-го лютого під ч. 167 E. 4th

st. о год. 8. вечер. Просить ся,

щоби всі члени явили ся на сей

мітинг, а котрий член не явить

ся на мітинг заплатить кару 50

цнт. Будуть важні справи до по-

лагодження. — Гр. Черкас ск. рек.

WILKES-BARRE, PA. бр.

сьв. О. Никола від. 99. повідом-

ляє, що квартальний мітинг бр.

відбуде ся в неділю дня 20. лю-

того. Неявивші ся заплатять ка-

ру після статутів. — М. Годо-

ванський секр.

BROWNSVILLE, PA. бр.

сьв. П. і П. від. 6. подає до відо-

ма, що дня 27-го лютого відбуде

ся братський мітинг. На тім мі-

тингу кожний член має вірнати

всі свої залежності, інакше

буде з братства виключений. По-

замісцеві члени братства мають

засилати свої вкладки і залеж-

ності на адресу: John Petrisko,

Box 118, W. Brownsville, Pa. —

Іван Петришко секр.

WEST PULLMAN, CHICA-

GO, ILL. бр. сьв. Михайла Арх.

від. 243 подає до відомості,

що відбуде ся наступний новий

мітинг бр. в галі Кіановського.

Рівночасно повідомляє, що в

місяці лютім і марті буде ся

приймати нових членів від 18

до 35 літ без вступного а від 36

до 45 літ за половину вступного.

Адр.: В. Костів секр., 1205 Hal-

stead st. W. Pullman, Chicago,

Ill.

PASSAIC, N. J. бр. сьв. Ів.

Хрест. від. 233 подає до відомо-

сті, що річний мітинг відбуде ся

дня 27-го лютого с. р. Непри-

бувши члени будуть карані після

параграфу статутів. Справозна-

не уряд і вибір нового уряду. —

Стеф. Сургент пр., Мих. Гобко

секр.

NANTICOKE, PA. бр. сьв. о.

Николая, від. 249 визнає членів

Семана Яренко і Мих. Яренко,

щоби зголосились особисто або

письменно до секретаря брат-

ства і віривали свої залежності.

В протинім случаю будуть ви-

ключені з братства і Р. Н. Сою-

зу. Адр.: Lukas Welgos, 1017

Hanover st., Nanticoke, Pa.

SCRANTON, PA. бр. сьв. Во-

лодимира, від. 162, подає до ві-

домості своїм членам, що місяч-

ний мітинг відбуде ся дня 20-го

лютого 1910 р. в галі церковній

зараз по Службі Божій. Обяза-

ком кожного члена явити ся на

сей мітинг, позаяк суть важні

справи до полагодження. Член,

котрий не явить ся на сей мітинг

і не віриває своїх залежностей

буде суспендований з братства і

Р. Н. Союзу. — М. Каміньський

секр.

JESSUP, PA. бр. сьв. Петра і

Павла, від. 20, вибрало сліду-

ючий новий уряд на 1910 рік: П.

Криницький пр., Д. Хованець кс.,

Ів. Сенко секр., Ос. Савка кап.,

Я. Недоросток опік. хор., Т. На-

гірний, Ф. Шавінський, Н. Стан-

ковський контр., Н. Ковальчик

газда. Мітинги братства відбу-

ють ся в першу неділю по 1-ім

по полудні. Адр.: John Senko,

секр., Jessup, Pa.

Балі і Представлення

(Оголошене в сій рубриці коштує
для бр. в Р. Н. Союзі і гр. кат.
парохій по 2 цнт., а для всіх
других по 4 цнт. від слова.)

АМАТОРСЬКЕ

ПРЕДСТАВЛЕНЕ

устроюють „Бр. сьв. Володими-

ра“ і „Нью Йорський Боян“ в Нью

Йорку в суботу, 26-го лютого

1910 р. в Manhattan Lyceum Hall

66-68 E. 4-th st. New York. Чле-

ни Нью Йорського Бояна відо-

грають: „Ой не ходи Грицю на

вечерниці“.

Народна драма зі співом му-

зикою і танцями. Початок о 8-й

год. вечером. 6-7-8

Пошукування осіб.

(Оголошене в сій рубриці коштує
по 2 цнт. від слова.)

— Пошукую за моїм товари-

шом Грицьом Литвином,

родом з Токів, Галичина, маю

для него важну справу з краю.

Хтоби знав о нім, де він єсть,

прошу подати мені його адресу,

щоби я міг сю справу йому до-

ручити. Пошукує за ним Мар-

ко Шеремета, 422 Diamond st.,

Hudson, N. Y.

— Хтоби знав за Петра

Гливу нехай зголосить ся або

він сам у Николая Шкирпана,

395 Jane st., Carnegie, Pa.

— Пошукую Івана Цела-

ка, походить з села Завадка, ри-

манівська, Галичина. Хтоби о

нім знав або він сам, нехай мене

повідомить. Адреса: Ladomir

Senczakowicz, Alden, Pa. Luzer-

ne Co.

На підставі ухвали Конвенції

„Союзу“, кожне братство прина-

лежне до „Союзу“, повинно ма-

ти отсі книжки:

1) Книжку членів (іменослов)

2) Книжку місячних складок

3) Книжку касову і протоко-

лову.

На сі книжки повинно кожне

братство заслати 5 доларів де-

каси „Союзу“.

До відомо Братям-Русинам в Клівеланді
огайським і околиці.

Мало нам поділитися з усіма тою радісною
вісткою, що галицькі Русини в Клівеланді,
Огайо, порішили з'організувати ся о власних силах
і основати галицько-руську церков під покровом
св.в. Апостолів Петра і Павла, яка має стати
на Corner W. 7th str. and College avenue.

Положене для Божого дому прегарне; великі, обширні
лоти з двома фронтами при великій, а спокійній
вулиці дають повну за поруку, що — може і в не-
далекій будучности — місце те буде пишатись вели-
чавим, в чисто руським стилу збудованим Божим
храмом та стане для нашої братії кріпким забором,
твердою скалою св.в. Петра проти всім напастям зі
сторони відвічних ворогів нашого народу.

В короткім часі (І. організаційний мітинг відбув
ся 5-го грудня 1909 р.) доложили вони всіх своїх сил
і зібрали до тепер поважну суму майже \$7000. Нані
проте живимо ту надію, що при вселаскавійшій по-
мочи зі сторони Іх Пресвященства Кир Сотера С.
Ортинського ще в тім місяці підпишемо контракт
купна лотів за \$10500 і з Богом заберемо ся до даль-
шої праці.

Однак церков ця оснований ся не для одиниць, а
для загалу усього нашої руської суспільности в Кліве-
ланді і в його околиці, так як ніде ту нема нашого
храму. Звертаємо ся проте до усіх наших Братів-
Родимців, до тих, що не знали об тім, як і до тих,
що збаламучені хвилево намовами,

В місяці Децембрі 1909 приступили слідуєчі нові члени до Р. Н. Союзу:

Сестрицтво Рокд. Преч. Діви Барії Від. 261. в Тайлор, Ра.
В. 261. Гізеля Волкай, Чічвара Марія, Плоскіна Анна, Дорунда Анна, Жаткович Зузанна, Матаїш Марія, Дудаш Анна, Крайнишка Зузанна, Рушин Елісавета, Белеńska Варвара, Папсон Анна, Семан Анна, Хлєбак Зузанна, Смігура Марія, Думіян Марія, Галоньська Людвіка, Навасільчак Марія, Юба Зузанна, Боднар Марія, Федоріла Анна, Гналь Марія, Грецула Анна ст., Грецула Анна мол., Дуффала Анна, Мрук Катерина, Борословік Анна.
Сестр. сьв. Єдени в Ansonia, Conn. Відділ 262.
Пашко Марта, Колодичук Н., Мадзик Параска, Мартоняк Марія, Гнатович Матрона, Горбаль Теодозія, Захачевська Олена, Пелех Александра, Ковальчик Олена, Кобасяр Марія, Ізвянська Таця, Хвалік Параска, Пинш Петрина, Феленчак Вікторія, Возняк Йоанна.
Товариство „Зап. Січ“ в McKees Rocks, Pa. Відділ 263.
Путас Ник., Баранек Еміль, Шпук Ник., Петріч Микита, Сударич Ник., Лапіца Анд., Лозик Гриць, Стецько Анд. II., Секелик Лукач, Борецько Стефан, Шпирка Ник., Салак Петро, Стирарка Мих., Кучер Ів., Павлішин Гриць, Садлик Мих., Галан Киріло, Кучер Станьо, Голецкий Антін, Лапіца Мих., Шпинда Василь, Стецько Анд., Качмарек Мих., Хмільський Гр., Звіжінський Теодор, Вольчик Іван, Півнянський Гр., Ляхович Йос., Ляхович Франко, Ляхович Мих., Патак Ник., Менцінський Теод., Копчак Леон, Ковальський Том., Хромчак Сильвестер.
В. 1. Йонаш Юрій, Романів Гриць, Кориньовська Марія, Дяк Францішка, Новак Іван II., Ліпінський Іван.
В. 3. Кешеловський Стафій, Жинський Гриць.
В. 5. Паловчик Юрій, Трубіца Мих., Шляхца Імро.
В. 6. Юрив Мікула Вайда, Василів Лихов Іван.
В. 9. Гнатишин Юрій, Феценко Фил., Скрипак Сем., Вембель Анд., Драбик Дим., Грубинка М., Кудлик Іван, Кудлик Мих., Митшин Йос., Шах Ів., Саранчак Мих.
В. 12. Бибель Іван, Вільха Захар, Збоян Йосиф, Гіндьюш Емілія, Копко Михайло.
В. 15. Гриньків Онурий, Мовчко Теод., Мигаль Андрей.
В. 16. Моцка Михайло.
В. 17. Лапаз Андр., Мидловський Стефан.
В. 18. Антоха Вітак, Воляк Марія.
В. 19. Бекеч Андрей, Беньо Настя.
В. 25. Козак Онуфрей, Стащак Григорій.
В. 26. Зарічняк Іван.
В. 27. Лицусь Теод., Паріла Павло.
В. 28. Гришко Федь, Гоматій Микола, Солян Стефан.
В. 29. Урчаз Андрей.
В. 30. Кіндрат Юрій, Пстрак Осиф, Пстрак Лучка, Копач Филіп, Брелик Василь, Клюс Петро, Гойнацкий Гр., Баштевич Ів., Березинський Вас., Гасяк Семан, Коцюба Стефан.
В. 32. Гованец Ів., Еленовський Йосиф, Фурин Іван.
В. 33. Заморський Роман.
В. 34. Кобасяр Леон.
В. 35. Садик Йосиф, Попович Кондрат, Урда Теодор, Максимчак Васко, Максимчак Семко.
В. 37. Півіс Стеф., Кавулич Матій, Сунко Митро, Кремпа Гриць, Тимків Мих.
В. 38. Чучило Андрей.
В. 39. Митар Дмитро, Пруцаник Іван.
В. 41. Крупа Василь, Дизбан Ів., Ропицкий Теод., Баюс Іван.
В. 45. Яремишин Осиф, Яре-

мишин Юрій, Городеска Анаст. В. 46. Климш Максим, Пригула Андрей.
В. 47. Вілик Йосиф Катинський Іван, Онуфрик Гр., Фиріч Сем., Кулим Ілько, Футрик Антін, Петрович Миколай, Тимців Миколай, Бєзик Гр., Соколевський Ан., Ломачинський Юрій, Ментель Петро, Федоронько Іван.
В. 51. Камінський Броніслав.
В. 53. Іваніцкий Анд., Сейка Теод., Гуль Вас., Перевозник Д., Цеплий Гриць, Чмирис Василь, Мазур Іван.
В. 55. Крупа Анд., Кос Анд., Мельник Анд., Пітук Дмитро, Мішко Ник., Гойсан Федько, Малецкий Іван, Велецкий Павло, Совірка Петро, Тарас Савка, Куріла Стефан.
В. 56. Вархольк Дмитро, Сушинський Михайл.
В. 57. Фелікс Перналь, Енглій Іван.
В. 59. Бурій Владислав.
В. 61. Крамар Адам, Крамар Іван, Шераняк Альберт, Петрик Грес Адам, Гділя Андрей.
В. 62. Сушка Гр., Нагай Клемун, Падучек Гринько, Малничак Мих., Цеплий Теофіл, Городицкий Теод., Солян Мих., Охота Гр., Михалко Афтан, Драган Василь, Пруцанин Петро, Цеплий Анд., Гуданіч Николай.
В. 63. Еліаш Василь, Золобович Митро, Бурак Онуфрей, Розербайгер Микита.
В. 65. Воронський Леон, Пашко Антін, Бобер Василь.
В. 67. Лучків Василь, Параска Іван.
В. 69. Бедна, а Василь, Імер Марія.
В. 70. Леуш Титон.
В. 72. Макара Василь, Макара Мих., Феліццо Іван, Судик Стефан, Морощак Максим, Рудавський Андрей, Прозиралік Іван.
В. 78. Дробик Антін, Гоцько Ів. Пеляк Томко, Макара Стефан, Смолига Никола, Базар Стефан, Виняр Петро, Куцак Мих., Гнат Ів., Палач Яким, Магльовський Мих., Каспер Сюрма, Сосняк Гриць.
В. 80. Галадник Федор, Тернавчук Лика, Мелес Мих., Криваніч Мих., Кавач Стефан.
В. 81. Качоровський Теод., Стасяк Семен, Свірко Ізмон, Кондрат Евстахій, Петрик Ан., Дурдела Марія.
В. 82. Кіч Дмитро, Кіч Іван, Ілько Подольск, Кочержат Юрко.
В. 83. Когут Пайза.
В. 85. Герчак Ілько, Садовський Олекс.
В. 86. Сендецкий Іван о.
В. 87. Сас Константин.
В. 88. Панцьо Павло.
В. 91. Стефура Стеф., Дашко Гр., Гаванчак Мих., Дуліга Петро, Цігонський Іван, Ядлінський Іван, Мильо Василь, Ядлінський Петро, Кіч Ник., Суліма Ілько, Пенювич Ник., Кеселик Теодор, Косарич Юрко, Стеця Іван, Карпін Ант., Солюський Онуфрий, Стечишин Іван, Дюк Семко, Шиян Марко, Зигар Василь, Ольшевський Йосиф, Панчак Николай, Спак Олена, Петрушевич Мих., Уштан Федь, Шаряк Петро.
В. 92. Ващишин Лазар, Кеселик Нестор, Фрик Іван, Левчишин Василь, Радковский Стефан, Радзіх Андрей, Ставінога Федор, Лісовський Мих., Казібіріч Стах, Ільчук Дмитро, Радковский Іван.
В. 93. Галайда Йосиф, Сузак Михайло.
В. 95. Мандель Іван.
В. 96. Усик Михайл.
В. 99. Романець Яцко.
В. 99. Вийванко Іван, Захарків Петро, Музика Андрей, Гладюк Іван, Білан Іван, Білецький Сем.
В. 100. Скальська Текля, Кобася Параскевія.
В. 102. Мовчко Василь, Волшаницкий Павло.
В. 104. Михайлюк Яків, Юрчик Петро, Степ Мих.
В. 105. Слободзян Роман.
В. 110. Гайдук Олекса, Федущка Василь, Рабайда Іван.
В. 113. Москалик Юрій, Бич Катерина, Дішкевич Мих., Дішкевич Гриць, Бич Йосиф.

В. 114. Міко Андрей.
В. 118. Куіловська Катерина, Віда Зофія, Сень Ева, Лихва Марія, Зварун Анна, Івашків Паранька.
В. 4. Тих Стефан.
В. 120. Венгріш Амброзій, Товдишевський Антін.
В. 122. Кач Юлія, Кучкар Марія, Зупко Елісавета, Кідинко Анна.
В. 123. Мороз Теодор, Івануца Проць, Шуневич Василь, Козловський Стеф., Попіль Дмитро, Кузьмин Микита, Заяць Іван, Пташник Іван, Кохманський П., Підгірний Стеф., Ворона Йосиф, Лопанець Анд., Нагана Петро.
В. 126. Даранокі Стеф., Павлішин Мих., Цупер Іван, Інако Павло.
В. 127. Кидин Омелян.
В. 133. Кузь Іван, Гой Федор, Касків Теодор, Гетман Дмитро, Гетман Василь, Стахура Гавриіл, Легкий Дмитро.
В. 135. Вавро Василь, Макар Василь І., Савка Василь.
В. 136. Сікора Микола, Хома Микола.
В. 140. Синчишак Михайл.
В. 141. Гарасимович Іван, Ястремський Дмитро.
В. 144. Юзефа Павлик, Володимир Павлик.
В. 146. Сконсий Йосиф, Височанський Леон.
В. 147. Щерблюк Савка, Ярема Василь, Білан Павло, Бартош Евгений.
В. 149. Корнута Дмитро, Панасюк Федько.
В. 150. Іваніцка Анна, Соколовська Татіана, Горбуль Марія, Яремиш Василь, Стахелек Марія, Данилейко Анаст., Данилейко Василь, Підлубна Докіа.
В. 153. Зинич Петро, Малуц Павло, Чегей А., Шахновський Павло, Антошко Іван, Волос В., Соврук Гриць, Словик М., Бєрісбург Іван, Сумко М., Дубів Іван, Луцик Гриць, Гелетий Василь, Мотиль Іван, Дубач Анд., Цєбрик Николай.
В. 156. Кузьо Теодор, Грод Василь, Грод Олекса, Дзубан Іван.
В. 157. Хараман Іван, Хомяк Мих., Шот Ілько, Алексів Анд., Тупак Роман, Лєсик Горатор, Сенько Панько, Пендрак Гриць.
В. 158. Середа Панько, Вагальок Стеф., Кіляр Іван, Лобур Василь.
В. 160. Самборський Стефан.
В. 162. Духняк Михайл, Тиравський Іван, Ядах Вінцент, Чомко Стефан, Стифанік Федор, Ситник Теодор.
В. 165. Гурський Михайл, Дзурдзевич Василь.
В. 168. Белнів Митро.
В. 169. Кірик Стефан, Машляр Стефан.
В. 170. Куций Микола, Лещинський Мих., Збох Іван, Маціборський Павло.
В. 171. Войко Кость, Копилянський Сильв., Чулий Василь, Бурій Евстахій, Любонь Максим, Мазур Петро, Поливка М., Кобаса Мих., Грошко Павло, Войтович Панько.
В. 179. Длукш Деонозій, Лозинський Іван, Скалецкий Ів., Зарубинський Василь, Спінгляр Андрей.
В. 184. Сопота Іван, Барні Данил.
В. 184. Лукачик Стеф., Іванішка Ник., Чопак Петро, Сушко Федор, Секела Іван, Голяк Анд., Арва Мих.
В. 192. Мирка Федько.
В. 193. Мельник Дмитро, Чуприк Іван.
В. 194. Бачинський Роман.
В. 195. Михальчик Михайл.
В. 196. Гранат Юрій.
В. 197. Савчак Ілько, Яцевич Іван, Ясько Іван (молод.)
В. 198. Фарський М., Яремко Стеф., Камінський Осф, Коваль Роман, Підобчишин Ілія, Ванько Теодозій.
В. 199. Полончак Анна, Кнепо Елісавета, Юцір Крестина, Голубишин Зузанна.
В. 204. Шеремета Онуфрий, Форган Антін.

В. 207. Індзік Мих., Мису Настазія.
В. 208. Качмарський Іван, Гавай Николай, Фанок Андрей.
В. 213. Радцкий Петро, Павлюк Андрей.
В. 214. Шабатура Анна, Копчак Анна, Бомірзбах Марія, Красовська Гелена.
В. 217. Кісіль Ник., Кісіль М., Онуфрик Петро, Андрусів Вас., Норічний Іван, Швець Іван.
В. 222. Олімичук Кондрат, Голубняк Мих., Гаврила Йос., Гавра Андр., Фалатович Іван, Гулик Іван, Пелешчак Френк, Хомик Антек.
В. 223. Дзядик Ізидор, Криницький Йосафат, Шевчик Пилип.
В. 224. Наумець Іван.
В. 225. Балігронкий Яков, Шурик Ілько, Якимів Іван.
В. 226. Гіба Миколай, Міцишин Андрей.
В. 227. Царав Антін, Козловський Павло, Грицьковян Семко, Бряський Михайло.
В. 228. Худинця Марія.
В. 229. Косць Губа, Різничок Данько, Вуч Федор, Гринько Федьшин, Старушник Петро, Скавинський Гринько, Косць Іван, Вітушинський Касян, Савка Павло, Думанський Яков, Баран Іван, Бегун Мих., Бобак Семан, Опєла Денис, Гойдич Вол., Грудецкий Филип, Демкович М., Барняк Василь, Павлик Онуф., Почотняк Іван, Гінко Николай, Чайко Анд., Гомєнчук Ілько, Косцьо Мих., Газда Мих., Гусяніця Анна, Баковский Анд., Баковська Анна, Граб Теод., Костяк Анд., Трачінський Казимір, Зуболь Іван, Пивовський Осиф, Бандра Іван, Сливаник Павло, Кріль Павло, Кость Іван, Ласач Федор, Сімко Олекса, Волювач Яков, Югас Мих., Гойдич Юр., Гойдич Василь, Кобрин Андр., Лулик Яков, Марчишин Ева, Маркович Іван, Нисевич Дмитро, Параска Тимко, Роздільський Гриць, Березинський Петро, Коцо Андрей, Бойко Іван, Бойко Стефан, Демкович Мих., Дзьобко Гаврило, Філь Захар.
В. 231. Демків Зофія, Зимовчак Катерина.
В. 235. Ватраль Михайло.
В. 236. Свердан Анна, Хомик Наста, Кріль Анна.
В. 237. Пачковский Ваврик, Пазук Петро, Висоцкий Марко, Пашкевич Гр., Віханський Гр., Орищак Василь, Корніш Станіслав.
В. 239. Ваврик Іван, Фока Ілько.
В. 241. Прокіпчак Ева, Павчик Марія, Баюс Ксеня, Ткач Марія, Брудка Марія.
В. 245. Коцур Кирило, Войтович Іван.
В. 247. Кучанський Мих., Ковальський Яков, Роман Аролінари, Бонк Едварт.
В. 249. Велитович Николай, Стасюк Володимир.
В. 250. Мідяновський Гервасі, Мінько Іван.
В. 252. Кіцак Анна.
В. 253. Бандаль Войтх.
В. 256. Волощак Ник., Бучин Іван.
В. 257. Репетовська Марія.
Т. Лабовський, рекод. секретар.

Приймаєть ся передплата на щомісячник „ЕКОНОМІСТ“ (VII рік видання)
орган „Ерського Союзу Рєвіліаного“ у Львові, присвячений теоретичному і практичному освітленню питань кооперації і економічного життя взагалі.
В 1910 році в „Економіст“ будуть містити ся реферати, які мають бути приготовлені до I. національного кооперативного конгресу.
Передплата річна виносить 1.50 дол. Адреса редакції і адміністрації: Австрія, Львів, Ринок 10.
Пря „Економіст“ видас ся популярний ілюстрований кооперативно-економічний місячник „САМОПОМІЧ“.
Передплата річна на „Самопоміч“ виносить 0.50 дол.
Видас: Красний Союз Рєвіліаный. Одвічальний редактор О. Саввич.

Чи Ви єсьте ХОРІ?

Якщо Ви хорі або терплячі, як що занедбали свою послугу, если єсьте змучені, коли не маєте апетиту або хорусте на страту сил, безсонницю, біль голови, заворот, жолудкові корчі, недуги утроби і нирок, то найдете значну полегшу, уживаючи

„TRO-JOWKI“

Для хорих і бідних жінок „Tro-Jowka“ представляє велику вартість і кожда педужа жінка повинна її спробувати. „Tro-Jowka“ є до пабутя в кождім другеторі. Питайте там о ню або пошлите назву, а коли аптикар її не має або не хоче о ню постарати ся, то пишіть вирост до фабриканта, пославляючи 25 і 5 центів в марках на пересилку, або за 4 пуделочка 1.00 дол.

B. J. Czyżewski,
Dep't B,
Braddock, Pa.

Позір Братства!

Роблю всі братські річі найліпше і найкраще, в найліпшому матеріалі за дуже притулий ціні і за роботу гарантую. Продаю книжки і на зажаданє пославлю ціни.

Бєм доволі щасливим членом Р. Н. Союзу. Проч а чужини; удавайте ся до свого! Мій адрес:

STEFAN KALAKUKA
215 Morgan Court, Scranton, Pa.

ДОБРИЙ ЗАРБОК.

Кождий вечерамі може заробити 3.00 долари. Пропу написати до нас по інформації. Хто у нас кукує книжки, дістане гарний дарунок. Пишіть по ціни руських книжок на адресу:

5-13 **JOHN IWANICZ,**
157 Middle Ave., Garfield, N. J.

Папери листові

Продає друкарня „Свобода“
184 Hudson st., New York.

THE FIRST NATIONAL BANK OF MINERSVILLE, PA.

Капітал \$50,000.00. Надвишка і нерозділені зиски \$93,000.00. Заснований 1864 року.

Проводить загальний банків бізнес. Видає міжнародні моні ордер, драфти і черекі гроші до всіх частин світа, позичає гроші на реальности. Депозити сего банку подвоїлись протягом послідних 5 лі і звязать тепер окол 500,000.00.

Гроші переєлає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

F 30

ДАРМІ! одна пачка славних ліків „GALEN“

Чи Ви хорі? Ліки „GALEN“ виділили тисячі людей, вони влічать і Вас. Пошто платити величезні суми грошей за ліченє, наколи Ви можете вилічити себе самі.

Приміть свою точну адресу, і ми Вам вшлемо відоротну поштою прібний лік „GALEN“ цілком даром.

1. RUMATINA лічить ревматизм, невралгію, пухливу і т. п. недуги. Ціна 3 дол. Прібка даром.
2. PERSOLA лічить боліший жолудки і т. п. внутрішні недуги. Ціна 3 дол. Прібка даром.
3. FORTOLA, патентований лік для нервовних, ослаблених та утративших полові сили. Ціна 5 дол. Прібка даром.
4. SPANGUINOLA вилічує малярію, пропасницю, лихорадку, мажорновість, біль носа, очей і горла. Ціна 4 дол. Прібка даром.
5. ASMOLA лічить зізнаючимт усімим всім грудні болізни, як частоту, астму і хронічний кашель. Ціна 3 дол. Прібка даром.
6. VIKOLA вилічить в короткім часі геморойді і вагрозні крово. Ціна 3.50. Прібка даром.
7. NEMORA знаменито средство проти геморойдів, викидів і т. п. недуг. Ціна 3 дол. Прібка даром.
8. MERPOTA лічить сифіліс, трипер і раши на тілі. Ціна 3 дол. Прібка даром.
9. PELOCRESE являє ся хороним ліком проти випаданя волося і болі голови. Ціна 3 дол. Прібка даром.
10. KROFILACTA в короткім часі вилічує жіночі недуги, як пелюдисті, нерегулярні періоди, білі ушави і т. п. Ціна 3 дол. Прібка даром. — Адреса:

GALEN CHEMICAL CO.,
227 WEST 74-th STREET,
NEW YORK CITY.

Металеві
БЦАСІ І ЗАПЯТКИ

Зроблені зі стали
Іли маніпрів, каменярів, фармерів і тяжко працюючих. Можна їх прикріпати до старих чоботів, а они зроблять ся як нові. Можете купити їх враз в готових чоботів. Все тричі. Лоскі від шкіри і легкі до прикріплєні. Кождий введє вам їх на зажаданє. Ціни від 10 центів.

UNITED SHOE MACHINERY CO.,
BOSTON, MASS.

Той золотий зигарон даром

Красний, окладники в обох сторін, гарно вироблені, в осередку дорезані камені, як також тримає добре час. Зигарністри в сторі цілять ся \$23.00. Гарантований на 20 літ.

Ме хочемо, щоб пару людей в кождім місті допомогло нам відвертати нашу добру гатунику факти і цигаретовий тютюн, латунок, який було втративши курити в Європі, і котрий Ви любите.

Ми пішлемо Вам за \$6.00 вартости нашого тютюну, всякого рода. Австрійського, Боснійського, Російського, Турецкого і Герцеговінського. Скоро отримаєте наш тютюн дайте знати і сарбувати своїм приятелям, а они очко розквітуть вель від Вас і певно всі схотять, щоб ся зворднували більше для них. Богато наших помічників в адресатавизовано, пишуть нам, що розпродать ся 6 дол. наш тютюн скоро го істануть.

Дайте Вашим приятелям нашу адресу так, щоб знали, де купити в нашій фірмі того тютюну. За туу услугу від Вас, дамо Вам наш гарний 23-доларовий золотий годинник надаром.

Напишіть, що гроші будуть звернені будь котрому кастувирови, если буде недоволеный.

Пришліть нам наперед 50 цент. почтовими марками, решту 5.50 дол. заплаћите С. О. Д. в Нашім експресовім офісі при відбранню пачку Зигарон і тютюн буде в тім самім пакунку. Пославлю в позволенем огляненя перед віддадею.

Если припідете нам цілу суму в. в. 6 доларів а горв черта Money-Order або в рєдистрированн листі, ми Вам пішлемо яко особіну премію австрійським даром, гарний золотий запяток вартости 2.50 дол.

Особі, замалюючи в Канаді мусять надіслати цілу належність в горв враз а заповнєнем. Ви не потребує побожувати пославлю нам внаперед гроші, пожема ми єсьмо відічальною фірмою і робимо так як і говоримо т. е. кождому недоволеному гроші звертаємо.

Са окаяна буде на короткий час, тож ордеруйте сейчас.

5-8

АДРЕСА:
EUROPEAN TOBACCO CO.,
Dept. 52
Leonard St., New York.

Книжки

які можна дістати вскладі книжок „Свободи“:

	цнт.
Америка	15
Ангел та пустельник і т. і.	15
Борба клас і чому робітники організують ся	15
В Старім і Новім краю	25
Гріхи мільйонерів і т. п. С. 7 6 ..	15
Дещо з історії православної місії в Америці	10
Дещо про звір'ят	30
Дві левади і т. п. С. 5	15
Дорога любови, то Божа дорога, С. 6	15
Емігран	15
Жовнір	10
Журавлі	10
Житє зарібки, організації і т. п. в Спол. Державах	15
Земельне питання	15
Зуб за зуб	10
Історія Руси з образками	10
Капітал і праця	15
Книжка рахункова	50
Казка про Жидів	15
Навернений Грішник	20
Народний рух австро-угорських Русинів	15
Новий Завіт	\$2
Образки і загадки	10
Оповідання	15
Про відступників від рос. православ'я	10
Про кутро землі	25
Підземні скарби	25
Покуса	10
Про кінець світа	15
Цалтир	\$1
Розмова Поляка з Русиним	10
Смерть	40
Сяродавні казки та оповідання	15
Степові люде	15
Страхи	20
Стріляй на смерть, робітничка драма	15
Товариска ворожка	15
Унія в Америці	20
Хло з чого жие	15
Які то є люди на землі, з 20 образками	50
Як мужик ходив до царя правди шукати	15
Через кордон	15
Руско-англійський тлумач	60
Польско-англійський тлумач	60
Молитвенники в красній оправі.	
Бог Надєжда моя	\$2.50
Хло душі	2.50
Друг Душі	1.50
Друг Душі (в звич. опр.)	75
Молитвенник малий	1.50
Вісник	1.50
Збірник	2.30

Також можна дістати:

Книжечки колекторські церковні 10 || Книжечки Братські | 10 |
| Пам'ятник померших душ | 10 |

Пішіть на адресу:

Swoboda,
184 Hudson St., New York.

COPENHAGEN SNUFF

Обов'язуємось вимінити, если костюмер оплатить копта пересылки (після скалі наших днів), сей пакет Copenhagen Snuff на іншу табаку нашого виробу в кожній часі перед утином обмеження на нім часу і з застереженням, що сей пакет не був ушкоджений, по вислці його з нашої фабрики. — Листів, повні пакети приймемо до виміни; ми мусимо бути повідомлені і мусимо дати уповноважене на зворот товару перед його вислкою до нас. — Copenhagen Snuff є зроблена з найліпшого, старого, адекого і запашного листя тютюнового, до якого додані єсть такі домішки, котрі єсть складовими частинами натурального листя тютюну і з цим листям запаших соків. Препарати табаки задержує в ній всі добрі частини а усуває гіркість і квас з тютюнової листя.

COPENHAGEN SNUFF є найлучшою світовою табакою до носа і до жути.

Повніша гаранція находить ся в кожній пачці Copenhagen Snuff.

Фабрикація табаки є умістною препаратією тютюну для ужитку людей. Препарати тютюну має такий самий вплив як варене на страву або ферментоване на вино. Copenhagen Snuff є головню уживана як тютюн до жути. Полаяк вона є з дрібних зерен чистого тютюну, тому є сильнішою, а уживане її є о много практичніше, бо вона держить ся довше. — Если нема такої табаки в скляних в Вашій околиці, то ми виплемо її по звичайній ціні, за попередню оплатою, до якої небує місцевости Сполучених Держав і доставимо кожній бажаний татувок копенгагської 5-центової табаки

AMERICAN SNUFF COMPANY, Dept. S., 111 Fifth Avenue, New York, N. Y.

Одинокий русский адвокат и нотариус
на цілу Америку
Доктор права
ЮЛІАН ЧУПКА
Консулярний комісар.

Пологає всі справи в Галіччій
Процеса спадкові і ґрунтові. Відбор-
грові від довжиків. Справи військові
Споряджує контракти, повномочія і ви-
світні документи. Перепроводжує інстабу-
ляції і всі вищі гіпотечні. З
3 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA
Адреса поштової: JULIAN CZUPKA, LL. L.
P. O. Box 372, WILKES-BARRE, PA

ВИРОБИ БРАЦКІ

пашлі, шапки, відзв'язки,
хоругви, уніформи.

R. H. MORGAN
13 N. MAIN ST
SHENANDOAH, PA.

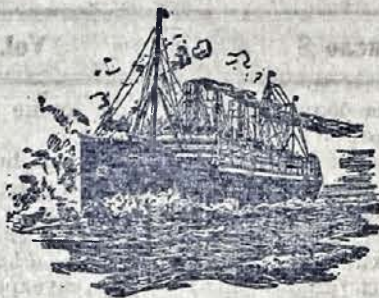

Ім. з 17 намінами
железничий

годинник для
і жінок, пишуче
як без ключика,
повномочуваній, а
варіацією на 20
літ, подвійні ку-
верти красною ви-
разі. Ходить без-
условно точно на спеціально зробле-
ний для людей, котрі роблять при не-
звичайних, і гварантує ся на 20 літ. Не-
звичайна пагода. Ми виплемо сей
годинник на кожну адресу за посилан-
ням (С. O. D. \$5.75 і за зворот пере-
силки в тій привілей, що кожній
може його оплатити, і если йому не по-
добав ся — то т ді не потребує платити
ані одного цента. За такий годинник у
нашого купця треба заплатити 35 дол.
Дуже гарний 14 кар. золотом поволо-
нений ланцюжок а даровимом — до-
дає ся даром до кожного годинника.

EXCELSIOR WATCH CO.
1101 Athenaeum Building, Chicago, Ill.

Руска
Агенція
Кора-
бельна
і Пере-
силка
Грошей

з кав-
пією
15.000
доларів
і від ко-
нтрелею
Свейтму
Жю Йорк

184 Hudson Str., New York, N. Y.

Ся Контора залагоджує слідуєчі справи:

Пересилає Гроші до всіх країн по цінах можливо найта-
шких і як найкорше.
Продає Шифарти на різні ліній корабельні до старого
краю і з краю до Америки по найташших цінах.
Виробляє повновласти, контракти купна і продажі за-
осмотрені підписом консуля; перепроводжує великі інші
справи зі судами і старокраєвими властями.
Пологає справи військові, як увільнене від асигну-
ку, військової контролі, увільнене від вправ і т. п.
Мінше гроші — старокрасні на американські і американські
на краєві після біжучого курсу.

Адреса:

Ruthenian Exchange Co.
184 Hudson Str., New York, N. Y.

„ДУШПАСТИР“

се прекрасна, широ-руська церковно-агродна газета.

Виходить в Філадельфії кожного місяця, подає
гарні науки духовні і відомості зі світа. В „Душ-
пастир-и“ друкують ся важні для всіх оголошення
гр. кат. канцелярії Епископської. Не брак там і
жартів веселих та сьмішних, і красних образків.
„Душпастир“ всім подобає ся — всі его хвалять.
Коптує на цілий рік так тут в Америці як і
до старого краю всего лиш \$1.20.

Читайте, що пишуть за „Душпастир“:

Canora, Sask., Canada, Март 29, 1909.

Вечерня Редакція Душпастир! — Признаю Вам щирі правду,
що ніяка часопись так не доволіла мене, як ся наша, дорога часо-
пись „Душпастир“... Ся часопись то єсть так, якби є дуже сильну по-
сугу, легкий, манитий дощ... Нехай засіє благодать Божа над сими
початком так гарного і святого діла! — З поважаням Олександр Хабун.

Подібні похвальні листи приходять до Редакції „Душпастир“, май-
же щодня. Тож заможуйте „Душпастир“ чим-ськоше для себе і для
Ваших своїх і внакомих тут і в краю.

„Душпастир“ повинен бути в кожній руській хаті.

Гроші на „Душпастир“ треба посилати (най-
ліпше поштовим моней-ордером) на імя:
Rev. J. Boyarchuk, 821 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

Виплемо кождому на пробу новий лік, хто йно
його буде потребувати. Мужчини зломані на
здоровлю і торпачі на всілякі венеричні неду-
ги, страту памяти, ревматизм, нервозність, у-
тробу, піхур можуть пробувати сі ліки даром
на наш копт. Сі ліки єсть спеціально споря-
джені для хорих мужчин та жінок на всякі по-
лові недуги, нервозність, брак енергії, довіря
в себе, байдужність, злі навички, хронічні не-
дути, вестидивість і т. д. Сі ліки додадуть Вам
ваги тіла, черствости, здоров'я, зроблять Вас
сильними, веселими, о погіднім умі. Се не ро-
бить ріжниць, що Ви вже щось уживали; спро-
буйте ще раз і то безплатно, бо ми хочемо Вам
помогти як добрий Самаритин і друг. Наш лік
є дарем поміж всіма ліками. Пішіть днес, а
дістанете даром пачку ліків і книжочку про
нову методу лічення. Адресуйте так:

Samaritan Supply Co.
D. 207 North Detroit, Mich.

ПЕРША АМЕРИКАНСЬКА „РИЗНИЦЯ“

під покровом сьв. Арх. Михаїла.

„RYZNYCIA“ 114 Chestnut Street, SHENANDOAH, PA.

Має склад і виріб річей церковних як:

Фелони чорні від \$30—65.00
Ризи сьвітлі від \$35, 40, 55, 60, 80 і вище
Стихари від \$6.00
Ручники, илігони, хоругви з образами від \$30.00 і в.
Чаші від \$20, 35, 40, 50 і вище
Ліхтари, Служебники, Євангелія від \$20, 45, 55,
60 і 80.00 дол.

Цвіті на престол і до свічок по ріжній ціні.
Приймає ся замовлення на нові річі як таном і до направи
старі ризи

Сьвітло церковне:

Сьвітчки воскові (декоровані) з образками по
26 цнт. за фунт, 1 на фунт, 2 на ф., 3 на ф.,
4 на ф., 6 на ф., 8 на ф. і 14 на фунт.
Сьвітчки воскові ручно декоровані 50 цнт. за фунт,
2 на ф., 4 на ф., 6 на ф. і 8 на фунт.

Тройці ручно декоровані по 4.50 дол. Угля до кадилиць 28 цнт.
Пачка (120) запалачів 24 цнт. Олива гальон 1.10 дол.
Сьвітчки воскові до надставляюваня 3 на фунт 22 цт.
4 на ф. і 6 на фунт 22 „
Офірки воскові 16 на ф. і 18 на фунт 22 „
Сьвітчки стеаринові 16 „
4 на ф., кручені 4 на ф., 6 на
ф. і 1 на фунт.

Сьвітчки на престол (extra) 37 цт. за фунт, воско-
ві жовті 1 на ф. і 6 на фунт 30 цнт.

Надило 50 і 55 цнт. за фунт.

АРТИСТ РІЗЬЯР

Евгеній Василенко

виконує усілякі роботи

входячі в обсяг церковної
штучини, як:

ІКОНОСТАСИ
ВІВТАРІ
ПРЕСТОЛИ
БАЛЬДАХИНИ і т. д.

Золотини і малює ікони.

Усі роботи виконує добросовісно.

EUGENY VASYLENKO

337 W. Center St., Shenandoah, Pa.

Одинона вірцево уряджена

ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ“

затрудняє добре вишколений друкарський
персональ, посідає найновіші машини, як
томе ріжнородні гарні черенки і прираси.

Виконує

всякі друкарські роботи

точно, гарно і по низьких цінах.

Внов. Родимці, як токе Відділи і члени Р. Н. Союзу по-
винні в всяких друкарських роботах удати ся ліпше
до своєї друкарні „Свободи.“ — Адреса:

184 Hudson Street, New York, N. Y.

Оден з найбільших
броварів в Америці.

Варить пиво на
краєвий спосіб.
без всяких примі-
шок.

Хто лиш раз
покоштує сего пи-
ва, то иншого вже
не буде пити.

Не треба его зреш-
току хвалити, бо
добре само за себе
говорить.

E. ROBINSON'S SONS,

Lager Beer Brewery,

435 to 455 N. 7-th Str., Scranton, Pa.

Telephone calls:

General Office 2333, Night Call 4854.

Правничі і нотаріальна канцелярія

Переводить найтяжкі процеси, зладжує
ріжні документи, як контракти, повно-
власти, довжні скрипти, цесії, інстабу-
буляційні подання і др., як взагалі всякі справи
судові у старому краю.

Пішіть прямо на сю адресу:

B. JAKUBOWSKI & SON,

No. 450 FOURTH AVENUE,

PITTSBURG, PA.

ПОЗІР!

ПОЗІР!

Найкращіша і надбезпечніша льокація канісалиб
в Товаристві торговельно-промисловім

„СОКІЛЬСЬКИЙ БАЗАР“ у Львові від вкладок 5%
Від уділів 6%. Можна мати більше число уділів.

Позір! Найліпші товари продає Товариство
„СОКІЛЬСЬКИЙ БАЗАР“ у ЛЬВОВІ.

Сьвятотні картки серія 10 штук — штука 16 цт.
Картки з вишивками, українські красавиці, Соколи по 12 ц.
Січеського, Шевченка, Хмельницького, Мазени по
6 цт. Календарик на 1910 — 20 цт. Портрети Шевченка,
Хмельницького, Мазени в ріжних цінах.
Вишивані сорочки від 12—18 К. вишив. краватки по 4 К.
Гудальські фартухи від 4—16 К. Козацькі шапки по 5 К.
Киптарики від 8 К. Гердани до годинника від 2—6 К. Па-
цьоркові пояси від 10—60 К. Килими по 20 К. За шпиль-
ки в соколом по 50 з гербом брошки, спинки по 50 цт.
Для відродуєчих рабат. Гроші висилати на перед.